

ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA PODUZEĆA MONO D.O.O. ZA RAZDOBLJE OD 2019. DO 2021. GODINE

Švob, Matej

Undergraduate thesis / Završni rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Economics in Osijek / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Ekonomski fakultet u Osijeku**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:145:945961>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-12-23**

Repository / Repozitorij:

[EFOS REPOSITORY - Repository of the Faculty of Economics in Osijek](#)

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Ekonomski fakultet u Osijeku

Prijediplomski studij Financijski menadžment

Matej Švob

**ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA PODUZEĆA MONO
D.O.O. ZA RAZDOBLJE OD 2019. DO 2021. GODINE**

Završni rad

Osijek, 2023.

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Ekonomski fakultet u Osijeku

Prijediplomski studij Financijski menadžment

Matej Švob

**ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA PODUZEĆA MONO
D.O.O. ZA RAZDOBLJE OD 2019. DO 2021. GODINE**

Završni rad

Kolegij: Financijski menadžment

JMBAG: 0010230382

e-mail: msvob@efos.hr

Mentor: prof.dr.sc. Domagoj Sajter

Ocjena:

Osijek, 2023.

Josip Juraj Strossmayer University of Osijek

Faculty of Economics in Osijek

Undergraduate Study *Financial Management*

Matej Švob

**ANALYSIS OF FINANCIAL STATEMENTS OF THE
COMPANY MONO Ltd. FOR PERIOD FROM 2019. TO 2021.**

Final paper

Osijek, 2023.

IZJAVA

O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI, PRAVU PRIJENOSA INTELJEKTUALNOG VLASNIŠTVA, SUGLASNOSTI ZA OBJAVU U INSTITUCIJSKIM REPOZITORIJIMA I ISTOVJETNOSTI DIGITALNE I TISKANE VERZIJE RADA

1. Kojom izjavljujem i svojim potpisom potvrđujem da je završni (navesti vrstu rada: završni / diplomski / specijalistički / doktorski) rad isključivo rezultat osobnoga rada koji se temelji na mojim istraživanjima i oslanja se na objavljenu literaturu. Potvrđujem poštivanje nepovredivosti autorstva te točno citiranje radova drugih autora i referiranje na njih.
2. Kojom izjavljujem da je Ekonomski fakultet u Osijeku, bez naknade u vremenski i teritorijalno neograničenom opsegu, nositelj svih prava intelektualnoga vlasništva u odnosu na navedeni rad pod licencom *Creative Commons Imenovanje – Nekomercijalno – Dijeli pod istim uvjetima 3.0 Hrvatska*.
3. Kojom izjavljujem da sam suglasan/suglasna da se trajno pohrani i objavi moj rad u institucijskom digitalnom repozitoriju Ekonomskoga fakulteta u Osijeku, repozitoriju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku te javno dostupnom repozitoriju Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu (u skladu s odredbama Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti, NN 119/2022).
4. izjavljujem da sam autor/autorica predanog rada i da je sadržaj predane elektroničke datoteke u potpunosti istovjetan sa dovršenom tiskanom verzijom rada predanom u svrhu obrane istog.

Ime i prezime studenta/studentice: Matej Švob

JMBAG: 0010230382

OIB: 34446706942

e-mail za kontakt: matejsvob123@gmail.com

Naziv studija: Prijediplomski sveučilišni studij Financijski menadžemnt

Naslov rada: Analiza financijskih izvješća poduzeća mono d.o.o. za razdoblje od 2019. do 2021. godine

Mentor/mentorica rada: prof.dr.sc. Domagoj Sajter

U Osijeku, 22.11.2023. godine

Potpis _____

Matej Švob

SAŽETAK

Analizom financijskih izvješća postiže se dublji uvid u sve aspekte poslovanja istraživanog poduzeća. Ovaj temeljni proces omogućuje ne samo razumijevanje prošlog poslovanja tvrtke, već također pruža uvide u mogućnosti i izazove koji će oblikovati njezine buduće poslovne planove i strategije. U kontekstu ovog rada provede će se detaljna analiza poslovanja poduzeća Mono d.o.o., poduzeća koje se specijalizira za razvoj računalnih programa. Njihova primarna djelatnost obuhvaća kreiranje softverskih rješenja koja imaju značajne primjene u Republici Hrvatskoj i inozemstvu.

U okviru ovog rada detaljno su razrađeni teorijski koncepti i praktične primjene analize financijskih izvještaja poduzeća Mono d.o.o. za razdoblje od 2019. do 2021. godine. Analizirani su osnovni financijski izvještaji: bilanca, račun dobiti i gubitka te izvještaj o novčanim tokovima. Kroz ovu analizu posebna je pažnja posvećena financijskim pokazateljima likvidnosti, zaduženosti, aktivnosti, ekonomičnosti i profitabilnosti.

Osnovni cilj rada je bio steći uvid u kvalitetu poslovanja poduzeća koristeći promjene u stavkama računa dobiti i gubitka, bilance te izvještaja o novčanim tokovima. Ovaj pristup je kombinirao primjenu ključnih analitičkih alata i metoda kako bi se identificirali trendovi i promjene u postotnim udjelima financijskih izvještaja tijekom promatranog vremenskog razdoblja.

Rezultati analiza ukazuju na pozitivne trendove u poslovanju tvrtke tijekom razdoblja od 2019. do 2021. godine. To je potvrđeno kroz pozitivne financijske rezultate ostvarene u tom razdoblju.

Ključne riječi: analiza poslovanja, financijski izvještaji, financijski pokazatelji, Mono d.o.o.

ABSTRACT

By analyzing financial reports, a deeper insight into all aspects of the business of the investigated company is achieved. This fundamental process enables not only an understanding of the company's past operations, but also provides insights into the opportunities and challenges that will shape its future business plans and strategies. In the context of this research, a detailed analysis of the business of Mono d.o.o., a company that specializes in the development of computer programs, will be conducted. Their primary activity includes the creation of software solutions that have significant applications in the Republic of Croatia and abroad.

In the framework of this research work, the theoretical concepts and practical applications of the analysis of the financial statements of the company Mono d.o.o. were elaborated in detail for the period from 2019 to 2021. Basic financial statements such as the balance sheet, profit and loss account and cash flow statement were analyzed. Through this analysis, special attention is paid to the financial indicators of liquidity, indebtedness, activity, economy and profitability.

The main goal of the work was to analyze the operations of the company, Mono d.o.o. in depth, using quantitatively presented changes in the items of the profit and loss account, balance sheet and cash flow statement. This approach combines the application of key analytical tools and methods to identify trends and changes in percentage shares of financial statements over the observed time period.

The results of the analysis indicate positive trends in the company's business during the period from 2019 to 2021. This was confirmed through the positive financial results achieved in that period.

Keywords: business analysis, financial reports, financial indicator

Sadržaj

1. UVOD	1
2. METODOLOGIJA RADA	2
3. OPĆI PRIKAZ PODUZEĆA MONO D.O.O.	3
4. OPĆENITO O FINANCIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	5
4.1. BILANCA.....	6
4.2. RAČUN DOBITI I GUBITKA.....	6
4.3. IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA.....	7
4.4. INSTRUMENTI I POSTUPCI ANALIZE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA.....	7
4.4.1. Horizontalna analiza	8
4.4.2. Vertikalna analiza	9
5. TEMELJNI FINANCIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA	10
5.1. POKAZATELJI LIKVIDNOSTI	10
5.1.1. Neto poslovni kapital	11
5.1.2. Koeficijent trenutne likvidnosti	11
5.1.3. Koeficijent ubrzane likvidnosti.....	11
5.1.4. Koeficijent tekuće likvidnosti	11
5.1.5. Koeficijent financijske stabilnosti.....	12
5.2. POKAZATELJI ZADUŽENOSTI	12
5.2.1. Koeficijent zaduženosti.....	13
5.2.2. Koeficijent vlastitog financiranja.....	13
5.2.3. Koeficijent financiranja	13
5.2.4. Omjer duga i glavnice.....	13
5.2.5. Pokriće troškova kamata	14
5.2.6. Stupanj pokrića I.....	14
5.2.7. Stupanj pokrića II.....	14
5.3. POKAZATELJI AKTIVNOSTI	15
5.3.1. Koeficijent obrta ukupne imovine	15
5.3.2. Trajanje obrta ukupne imovine u danima	15
5.3.3. Koeficijent obrta dugotrajne imovine	16
5.3.4. Trajanje obrta dugotrajne imovine u danima	16
5.3.5. Koeficijent obrta kratkotrajne imovine.....	16
5.3.6. Trajanje obrta kratkotrajne imovine u danima.....	16
5.3.7. Koeficijent obrta potraživanja.....	16
5.3.8. Trajanje naplate potraživanja u danima	17
5.3.9. Koeficijent obrta zaliha.....	17
5.3.10. Prosječna starost zaliha u danima	17
5.4. POKAZATELJI EKONOMIČNOSTI	17
5.4.1. Ekonomičnost ukupnog poslovanja	18
5.4.2. Ekonomičnost poslovanja	18
5.4.3. Ekonomičnost prodaje	18
5.4.4. Ekonomičnost financiranja	18

5.4.5. Ekonomičnost ostalih poslovnih aktivnosti	18
5.5. POKAZATELJI PROFITABILNOSTI.....	19
5.5.1. Neto profitna marža	19
5.5.2. Bruto profitna marža	19
5.5.3. Neto rentabilnost imovine.....	20
5.5.4. Bruto rentabilnost imovine	20
5.5.5. Rentabilnost vlastitog kapitala.....	20
6. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA PODUZEĆA MONO D.O.O.....	21
6.1. BILANCA.....	21
6.1.1. Horizontalna analiza bilance.....	22
6.1.2. Vertikalna analiza bilance.....	26
6.2. RAČUN DOBITI I GUBITKA.....	28
6.2.1. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka	29
6.2.2. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka	30
6.3. IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA.....	32
7. ANALIZA FINANCIJSKIH POKAZATELJA POSLOVANJA PODUZEĆA MONO D.O.O.	35
7.1. POKAZATELJI LIKVIDNOSTI.....	35
7.2. POKAZATELJI ZADUŽENOSTI	37
7.3. POKAZATELJI AKTIVNOSTI.....	39
7.4. POKAZATELJI EKONOMIČNOSTI	42
7.5. POKAZATELJI PROFITABILNOSTI.....	43
8. ZAKLJUČAK.....	46
LITERATURA	47
POPIS TABLICA.....	49
POPIS GRAFIKONA	49

1. Uvod

Svako poduzeće ima ciljeve koje želi ispuniti, a jedan od ciljeva svakog poduzeća je postizanje profitabilnosti poduzeća prateći rast i razvoj poslovanja te održivost istog. Kako bi poduzeće postiglo navedene ciljeve, potrebno je imati jasne smjernice poslovanja kojim će se do istog doći. Također, bitno je imati relevantne informacije poslovanja iz prošlosti kako bi se mogla napraviti usporedba poslovanja, vidjeti koliko je poduzeće raslo/padalo u odnosu na prethodna razdoblja, u kojem trenutku je imao vrhunac poslovanja i slično, odnosno, poduzeće radi analizu svog poslovanja koje stvara informacije za usporedbu te koje koriste za razumijevanje svojega poslovanja i za ostvarivanje rezultata i ciljeva.

Jedna od najpoznatijih analiza koja se koristi za analiziranje poslovanja jest analiza financijskih izvještaja koji ustvari predstavlja skup izvještaja. Taj skup izvještaja definiran je Zakonom o računovodstvu, a postoji ih pet: bilanca, račun dobiti i gubitka, izvještaj o novčanim tokovima, izvještaj o promjenama glavnice i bilješke uz financijske izvještaje. Pored toga, postoje i tehnike analize financijskih izvještaja, a najčešće su vertikalna analiza, horizontalna analiza i analiza pomoću financijskih pokazatelja poslovanja. Pomoću njih, poduzeće i vanjski korisnici bolje razumiju svoje poslovanje i omogućava im da objektivno sagleda svoje poslovanje.

Cilj ovog rada jest analizirati poslovanje tvrtke Mono d.o.o. u razdoblju 2019. – 2021. kroz ranije navedene tehnike analize financijskih izvještaja. U radu će biti prikazani opći podaci poduzeća Mono d.o.o., bilanca, račun dobiti i gubitka i izvještaj o novčanim tokovima, te će biti prikazana horizontalna i vertikalna analiza temeljnih financijskih izvještaja. Prvo će se prikazati navedene stavke u teorijskoj podlozi i što one predstavljaju općenito, a nakon toga će biti prikazane na primjeru poduzeća Mono d.o.o. U posljednjem dijelu bit će iznesen zaključak temeljno cjelokupnom analizom te će se posebno obratiti pozornost na poslovanje u okolnostima pandemije COVID-19 koji je bio prisutan 2020. godine.

2. Metodologija rada

Navođenjem pristupa istraživanja pruža se jasan uvid u korištene znanstvene metode i postupke prilikom izrade praktičnog dijela rada, odnosno istraživanja. Tokom izvođenja analiza, korišteni su podaci preuzeti iz Godišnjih izvještaja o financijama i reviziji sa web stranice Financijske agencije (FINA) za razdoblje od 2019. do 2021. godine koji je bio predmet istraživanja.

Ključna istraživačka tehnika koja je primijenjena jest analitička metoda, uključujući komparativnu, horizontalnu i vertikalnu analizu i analizu pomoću financijskih pokazatelja (omjera, indikatora).

3. Opći prikaz poduzeća Mono d.o.o.

Poduzeće Mono d.o.o. registrirano je za djelatnost računalnog programiranja, odnosno, bavi se razvojem softvera od 2003. godine kada je osnovano u Osijeku. Mono se u 20 godina poslovanja razvio u jednu od vodećih tvrtki za razvoj softvera u Hrvatskoj. Pod razvojem softvera smatra se savjetovanje, prikupljanje i analiza, funkcionalna specifikacija, arhitektonski dizajn, korisničko iskustvo i dizajn korisničkog sučelja, razvoj, testiranje, implementacija i, na kraju, održavanje i podrška. Sloganom: „More than Mono“ pokazuju da je vlasnicima Mono više od tvrtke. Zalažu se za izgradnju i razvoj zajednice koja se bavi informacijskim tehnologijama (IT).

Kroz suradnje s drugim IT firmama i obrazovnim institucijama dijele znanje i stvaraju poslovne prilike te se Mono fokusira na iskorištavanje velikog potencijala primijećenog u IT području, njegovim ljudima i njihovom talentu. Pored razvoja proizvoda za klijente, Mono također uspješno stvara i vlastite proizvode koje distribuira u preko 90 zemalja širom svijeta. Osnutkom 2003. godine, Mono je bio jedna od prvih domaćih tvrtki koja je počela raditi kompleksnije web aplikacije za učenje na udaljenost i medicinu - u vremenu dok se većina još fokusirala na offline Enterprise Resource Planning (poslovni sustav koji centralizira računovodstvo, ljudske resurse, odnos s klijentima i prodaju unutar iste baze podataka, omogućujući potpunu kontrolu nad poslovnim procesima organizacije) i slične sustave. „Kao da film oživljava. Poput priča nekih od najvećih svjetskih kompanija. Doista, nismo krenuli od garaže, ali smo krenuli od potkrovlja kuće - 2003. godine, sa samo četiri osobe. Dvadeset godina unaprijed - izgradili smo vlastitu zgradu i preselili se u nju, s više od 160 ljudi.¹“ (Mono, 2023.).

U svojih 20 godina rada, Mono je postigao brojne nagrade i zahvalnice: dvije nagrade FINA Zlatna bilanca, najbolja tvrtka u Hrvatskoj po financijskim rezultatima (2020., 2021.), pet Zlatnih kuna, najbolja tvrtka u Osječko-baranjskoj županiji (2012., 2014., 2015., 2017., 2019.), nagrada Grada Osijeka za izniman doprinos razvitku i unapređenju gospodarske i znanstvene djelatnosti, Deloitte Technology Fast 50, Skriveni prvak Europe, Spojka 1000 i EY Poduzetnik godine.

¹ Mono, Mono is Celebrating - 20 Years of Success, <https://mono.software/2023/04/18/mono-20th-anniversary>, 18.04.2023.

Također, suosnivač je udruge Osijek Software City-a, inicijative koja je započela 2012. godine i u kojoj osječke IT tvrtke surađuju s lokalnom zajednicom. Glavni ciljevi ove inicijative su unaprijediti privlačnost programerske profesije u Osijeku, povećati sposobnost programera da se istaknu na tržištu te potaknuti poduzetničke aktivnosti u sektoru informacijske i komunikacijske tehnologije.. Paralelno s projektom Osijek Software City, poduzeće je i pokrenulo izgradnju prvog IT parka u Osijeku 2019. godine. „Kao predvodnici priče o IT parku u Osijeku i njegovi prvi budući stanari, ponosno objavujemo kako napokon imamo ‘zeleno svjetlo’ za početak izgradnje našeg novog doma u Gackoj ulici! Gradilište je prijavljeno, a izvođač građevinskih radova odabran. Sve je spremno za dolazak bagera i radnika, koji će uskoro najpoznatiju osječku livadu poslati u povijest. Optimistično vjerujemo kako će sve ići prema planu te da ćemo iz sadašnja četiri objekta u novi poslovni prostor useliti već tijekom 2021. godine. Pet je godina, naime, prošlo od pokretanja inicijative Osijek Software City o formiranju IT parka kao regionalnog IT središta. Ovaj će prostor, između ostaloga, uz povoljnije uvjete izgradnje objekata i poslovanja doprinijeti jačanju i rastu cjelokupne industrije i gospodarstva. Tri godine trajali su pregovori. Ugovor o osnivanju i prijenosu prava građenja potpisan je u ožujku.“²(Mono, 2019.). Pored svega navedenoga, Mono se zalaže i za razvoj mladih kroz program stipendiranja i stručnih praksi. Izvrsnost među njihovim najmlađim kolegama nagrađuje se i potiče. Kroz pružanje financijske podrške, mentorstva, praktičnih projekata za obuku te prilika za rad unutar njihove tvrtke, pomaže se najboljim studentima da postignu svoj puni potencijal. Tijekom pet tjedana, studentima se pruža prilika da upoznaju stvarni rad u tvrtki za razvoj softvera i razvijaju ključne tehničke i interpersonalne vještine. Dodatno, organizirana besplatna predavanja njihovih zaposlenika s bogatim iskustvom u tom polju prenose znanja i podučavaju radu na projektima te najboljim kandidatima pružaju priliku za potencijalno zaposlenje u toj tvrtki.

² Mono, Mono počinje graditi prvi poslovni objekt u IT parku Osijek, <https://mono.software/2019/12/23/Mono-pocinje-graditi-prvi-poslovni-objekt-u-IT-parku-Osijek/>, 23.12.2019.

4. Općenito o financijskim izvještajima

Računovodstvo predstavlja najvažniju komponentu cjelokupnog informacijskog sustava, pri čemu većina informacija potrebnih za poslovno odlučivanje proizlazi iz računovodstva. Stoga se računovodstvo može opisati kao servisnu funkciju upravljanja, jer prati i obrađuje "sirove podatke", transformirajući ih u informacije relevantne za proces odlučivanja. Postoje različite definicije računovodstva, no u osnovi se može opisati kao vještinu bilježenja, razvrstavanja, sažetog prikazivanja i tumačenja poslovnih događaja, osobito onih financijske prirode, te tumačenja rezultata koji iz toga proizlaze. Tri značajne karakteristike računovodstva su:

- 1) sakupljanje, obrada i prezentacija računovodstvenih informacija,
- 2) koje su povezane s poslovanjem poduzeća i
- 3) koje se usmjeravaju prema zainteresiranim korisnicima.

Gledajući značajne karakteristike računovodstva, može se reći kako je osnovna uloga računovodstva prikupljati i obrađivati financijske podatke te prezentirati te informacije internim i eksternim korisnicima. U ovoj perspektivi, financijski izvještaji predstavljaju završni stadij računovodstvenog procesiranja podataka i imaju ulogu nositelja računovodstvenih informacija. Glavni cilj financijskog izvještavanja je pružiti korisnicima informacije o financijskom stanju poduzeća i o rezultatima njegovih poslovnih operacija. Informiranje korisnika znači prezentiranje svih relevantnih i pouzdanih računovodstvenih informacija na način koji je prepoznatljiv i razumljiv osobama kojima su te informacije namijenjene. Informacije o poslovanju nalaze se u temeljnim financijskim izvještajima:

- 1) bilanca
- 2) račun dobiti i gubitka
- 3) izvještaj o novčanim tokovima
- 4) izvještaj o promjenama kapitala
- 5) bilješke uz financijske izvještaje

Temeljni financijski izvještaji su međusobno povezani i upućeni su jedni u druge te promatrajući ih zajedno, daju sliku poslovanja poduzeća te se temeljem te slike mogu donositi primjerene i racionalne poslovne odluke.

U daljnjem tekstu teorijski će biti obrađena bilanca, račun dobiti i gubitka i izvještaj o novčanim tokovima te instrumentima i postupcima analize financijskih izvještaja, odnosno horizontalna i vertikalna analiza.

4.1. Bilanca

Bilanca je, kao što je prethodno spomenuto, jedan od temeljnih financijskih izvještaja koji pruža uvid u financijsko stanje poduzeća na određeni datum. U svom sadržaju, opsegom i strukturom, bilanca prikazuje imovinu i izvore te imovine u obliku obveza i kapitala na odabrani datum, obično na kraju fiskalne godine. Ključni aspekti bilance su imovina u aktivnoj rubrici te kapital i obveze u pasivnoj rubrici, predstavljajući izvore financiranja ukupne dostupne imovine u aktivnoj rubrici.

Aktiva bilance pruža uvid u sadržaj i strukturu ukupne imovine poduzeća. Ključne kategorije imovine uključuju stalnu imovinu, koja služi dugoročnoj namjeni, i tekuću imovinu, koja se koristi za kratkoročne potrebe. Analizom vrste, oblika i trajnosti imovine, ona je poredana prema kriteriju rastuće likvidnosti. Stoga se prvo prikazuju vrste i oblici dugotrajne imovine, nakon čega slijede vrste i oblici kratkotrajne imovine. Dugotrajna imovina u aktivnoj rubrici bilance klasificira se kao nematerijalna imovina, materijalna imovina, financijska imovina i potraživanja, dok se kratkotrajna imovina klasificira kao zalihe, potraživanja, kratkotrajna financijska imovina te novac u banci i blagajni. Sve ove kategorije imovine dalje su analitički razrađene i prikazane u podskupinama prema vrstama imovine.

Pasiva bilance organizira izvore koji su angažirani u imovini na sljedeći način: kapital kao vlastite izvore imovine te obveze kao tuđe izvore imovine. Obveze se dalje raščlanjuju na tekuće obveze s rokom dospijeaća do godinu dana i dugoročne obveze koje dospijevaju nakon godinu dana. Analitički razrađeni kapital i obveze također su prikazani u podskupinama prema vrstama izvora financiranja.

Osnovna karakteristika bilance je dvostruki pristup, gdje se ravnoteža između imovine s jedne strane te kapitala i obveza s druge strane. Iako ta ravnoteža sama po sebi ne pruža cjelovitu sliku o financijskom statusu poduzeća, njenom analizom se razotkrivaju ključni aspekti, uključujući vlasničku strukturu, zaduženost i ukupno financijsko stanje poduzeća.

4.2. Račun dobiti i gubitka

Za razliku od bilance koja daje informacije o imovini i izvoru imovine na odraženi dan, račun dobiti i gubitka također je jedan od temeljnih financijskih izvještaja koji prikazuje posljedice prethodnih poslovnih odluka na poslovanje. Sadrži detalje i strukturu prihoda i rashoda te prikazuje dobit ili gubitak kao rezultat njihove razlike tijekom određenog obračunskog razdoblja, obično kroz kalendarsku godinu. Ukoliko su prihodi veći od rashoda, poduzeće ostvaruje dobit, a ukoliko su manji od rashoda, poduzeće ostvaruje gubitak. Upravo to prati

račun dobiti i gubitka, prihode i rashode koje sučeljava i rezultiraju dobit ili gubitak prije poreza, te nakon toga, nakon odbitka poreza na dobit, u dobit ili gubitak nakon poreza.

U sustavu računa dobiti i gubitka potrebno je objasniti i što su prihodi i rashodi:

- 1) prihodi - čine pozitivan element financijskog ishoda te se formiraju uslijed povećanja imovine ili smanjenja obveza, posebno onih dijelova koji će kasnije utjecati na promjene u kapitalu, odnosno njihovom povećanju,
- 2) rashodi - čine negativan element financijskog ishoda te se formiraju uslijed smanjenje imovine ili povećanje obveza, posebno onih dijelova koji će kasnije utjecati na promjene u kapitalu, odnosno njihovom smanjenju.

4.3. Izvještaj o novčanim tokovima

Izvještaj o novčanom toku je bitan temeljni financijski izvještaj koji pruža uvid u izvore stjecanja i način korištenja novčanih sredstava. Novac je esencijalna ekonomska kategorija i ključan faktor u svakom poslovanju poduzeća te shodno tome vlasnike poduzeća zanima odakle dolazi novac u poduzeće i kako se troši. U tu svrhu, izvještaj o novčanom toku se sastavlja kako bi se prepoznali izvori i svrhe novčanih sredstava te omogućilo prepoznavanje viška ili nedostatka raspoloživih sredstava.

Izvještaj o novčanim tokovima daje podatke o primicima i izdacima novca i o njihovoj razlici, odnosno o čistom novčanom toku koji se klasificiraju prema poslovnim, investicijskim i financijskim aktivnostima. Račun dobiti i gubitka temelji se na prihodima i rashodima koji su knjigovodstvene kategorije i bilježe se na temelju osnovne računovodstvene pretpostavke nastanka događaja, tj. kada su stvarno zarađeni, neovisno o trenutku kada se događa primitak ili izdatak novca što znači da se gotovo nikad dobitak, odnosno gubitak, neće podudarati s novčanim tijekom. Bitno je razumjeti ove razlike između novčanih primitaka i izdataka s jedne strane te prihoda i rashoda s druge strane kako bi se pravilno interpretirao izvještaj o novčanom toku.

4.4. Instrumenti i postupci analize financijskih izvještaja

Analiza financijskih izvještaja je proces istraživanja složenih problema vezanih za financijsko stanje i uspješnost poslovanja poduzeća. Ova analiza zahtijeva dubinsko razmatranje kako bi se dobili ključni uvidi. Osnovni cilj analize je pružiti relevantne informacije korisnicima, posebno vlasnicima i menadžmentu, kako bi mogli donositi informirane odluke.

Financijski izvještaji, kao krajnji produkt računovodstvene obrade podataka, predstavljaju temelj za analizu. Analiza financijskih izvještaja ima nekoliko ključnih komponenata:

- 1) složenost predmeta ispitivanja,
- 2) raščlamba kompleksnih predmeta,
- 3) primjena specifičnih metoda za analizu,
- 4) sintetiziranje rezultata kako bi se izvukli zaključci,
- 5) donošenje mišljenja i interpretacija.

Važno je napomenuti da svrha analize nije samo analiza samog procesa već stvaranje mišljenja i pružanje informacija zainteresiranim korisnicima.

Analiza financijskih izvještaja ima ključnu ulogu u razumijevanju financijskog statusa i uspješnosti poduzeća. To je proces istraživanja koji se temelji na složenim objektima, često koristeći metode raščlanjivanja i uspoređivanja. Standardne metode uključuju komparativne i strukturne financijske izvještaje te financijske pokazatelje. Komparativna analiza pruža uvid u promjene tijekom vremena, dok strukturna analiza istražuje promjene u strukturi izvještaja. Financijski pokazatelji su ključni za procjenu poslovnog stanja i donošenje odluka.

Važno je napomenuti da analiza financijskih izvještaja ima praktičnu primjenu u poslovanju, budući da financijsko stanje i uspješnost poslovanja proizlaze iz niza odluka o investicijama, poslovanju i financiranju. Analiza omogućava dublje razumijevanje tih odluka te njihovih posljedica na poslovanje. Kroz proces analize, osigurava se bolje informiranje donositelja odluka, a time i temelj za planiranje, vođenje i razvoj poduzeća.

4.4.1. Horizontalna analiza

Komparativni financijski izvještaji su značajan izvor financijskih informacija koji omogućuju usporedbu istovrsnih podataka iz financijskih izvještaja za više godina. Horizontalna analiza je upravo takva komparativna analiza koja analizira financijske izvještaje i omogućava dugoročno uspoređivanje podataka radi otkrivanja trendova i dinamike promjena u različitim financijskim stavkama i radi prosuđivanja uspješnosti i stabilnosti poslovanja poduzeća. Standardni alati i postupci koji se primjenjuju u ovoj analizi obuhvaćaju komparativne financijske izvještaje te evaluaciju promjena kroz serije baznih indeksa.

Važno je istaknuti da horizontalna analiza kao komparativni prikaz omogućuje sagledavanje poboljšanja ili pogoršanja poslovanja, ali se za dublju interpretaciju trebaju koristiti standardi

za usporedbu. Ovi izvještaji su korisni i za procjenu budućih trendova, no potrebno je uzeti u obzir moguće promjene u okruženju i uvjetima poslovanja.

4.4.2. Vertikalna analiza

Strukturni financijski izvještaji su također značajan izvor financijskih informacija koji omogućuju uspoređivanje i istraživanje međusobnih odnosa elemenata financijskih izvještaja kako bi se otkrile promjene i važnost njihovih odnosa naziva se vertikalnom analizom. Vertikalna analiza je upravo takva strukturna analiza koja se obično odnosi na uspoređivanje financijskih podataka (pozicija financijskih izvještaja) unutar jedne godine. Za to je potrebno strukturalno razumijevanje bilance i računa dobiti i gubitka.

Postupak strukturiranja podrazumijeva postavljanje bazne pozicije financijskog izvještaja na 100 i izračunavanje ostalih pozicija kao postotka u odnosu na tu baznu poziciju. Ovaj postupak primjenjuje se na bilancu i račun dobiti i gubitka kako bi se postigla veća preglednost i usporedivost podataka.

Važno je istaknuti da su strukturni financijski izvještaji vrlo korisni za uspoređivanje s drugim poduzećima. Također, korisni su i za uspoređivanje podataka unutar istog poduzeća kada postoji inflacija u gospodarstvu.

5. Temeljni financijski pokazatelji poslovanja

Pokazatelj je broj koji se koristi kako bi se uspostavio odnos između dvije različite ekonomske veličine. Obzirom na vremensku dimenziju, financijski pokazatelji se mogu podijeliti u dvije kategorije. Prva kategorija obuhvaća analizu poslovanja poduzeća unutar određenog vremenskog razdoblja, obično jedne godine, te se temelji na podacima iz računa dobiti i gubitka. Druga kategorija se odnosi na specifičan trenutak, obično trenutak sastavljanja bilance, te pruža informaciju o trenutačnom financijskom položaju poduzeća.

Obično se gledaju financijski pokazatelji kao nositelji informacija koje su neophodne za vođenje poslovanja i unapređenje poduzeća. Oni se formiraju i izračunavaju kako bi stvorili informacijsku osnovu potrebnu za donošenje određenih poslovnih odluka.

U skladu s navedenim, postoje različite kategorije financijskih pokazatelja:

- 1) pokazatelji likvidnosti,
- 2) pokazatelji zaduženosti,
- 3) pokazatelji aktivnosti,
- 4) pokazatelji ekonomičnosti,
- 5) pokazatelji profitabilnosti,
- 6) pokazatelji investiranja.³

U daljnjem tekstu teorijski će se objasniti prvih pet pokazatelja, dok pokazatelji investiranja neće biti objašnjeni obzirom da se oni koriste samo u dioničkim društvima, a teorijska podloga koja će se proći je potrebna za razumijevanja na primjeru Mono poduzeća koji je društvo s odgovarajućom odgovornošću, stoga se kod njega ne prate pokazatelji investiranja.

5.1. Pokazatelji likvidnosti

Likvidnost je svojstvo imovine ili njezinih pojedinih dijelova da se mogu pretvoriti u gotovinu dostatnu za pokriće preuzetih obaveza. Pokazatelji likvidnosti su mjere koje ukazuju na sposobnost imovine ili njenih dijelova da se brzo pretvore u dovoljno gotovine kako bi se pokrile preuzete financijske obaveze. Očuvanje likvidnosti je ključno za poslovanje poduzeća, jer se odnosi na njihovu sposobnost da pravovremeno izmiruju svoje financijske obveze. Ovi pokazatelji uspoređuju kratkoročne obveze s dostupnim kratkoročnim izvorima likvidnosti, čime se osigurava da poduzeće može podmiriti svoje obveze prema dobavljačima, kreditorima

³ Žager K., Žager L. Temeljna znanja o računovodstvu i financijskom izvještavanju // Analiza financijskih izvještaja. Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, 1999. str. 172-173.

i državi. Oni su od iznimne važnosti za financijske menadžere koji donose ključne odluke o tome kako osigurati dovoljno likvidnosti za podmirivanje kratkoročnih obveza. Istovremeno, ovi pokazatelji imaju značajnu ulogu i za same dobavljače i kreditore, jer im omogućavaju procjenu financijske pouzdanosti poduzeća i njegovu sposobnost da ispuni svoje obveze.

Najčešći pokazatelji likvidnosti jesu:

- 1) neto poslovni kapital,
- 2) koeficijent trenutne likvidnosti,
- 3) koeficijent ubrzane likvidnosti,
- 4) koeficijent tekuće likvidnosti,
- 5) koeficijent financijske stabilnosti.

Podloga za izračun pokazatelja su podaci iz bilance i računa dobiti i gubitka poduzeća.

5.1.1. Neto poslovni kapital

Neto poslovni kapital = kratkotrajna imovina – kratkoročne obveze

Neto poslovni kapital pruža informaciju o količini likvidne imovine koja je poduzeću na raspolaganju za održavanje tekućeg poslovanja i potencijalno širenje.

5.1.2. Koeficijent trenutne likvidnosti

$$\text{Koeficijent trenutne likvidnosti} = \frac{\text{novac}}{\text{kratkoročne obveze}}$$

Koeficijent trenutne likvidnosti pruža uvid u sposobnost poduzeća da novcem koji posjeduje podmiri svoje kratkoročne obveze te bi koeficijent trebao biti veći od 2 što znači da bi poduzeće trebalo imati najmanje duplo više novaca u usporedbi s kratkoročnim obvezama.

5.1.3. Koeficijent ubrzane likvidnosti

$$\text{Koeficijent ubrzane likvidnosti} = \frac{\text{novac} + \text{potraživanja}}{\text{kratkoročne obveze}}$$

Koeficijent ubrzane likvidnosti pruža uvid u sposobnost poduzeća da podmiri svoje kratkoročne obveze novcem koji posjeduje i kratkoročnim potraživanjem te bi koeficijent trebao biti veći od 1 što znači da bi poduzeće trebalo imati najmanje jednak iznos novca i potraživanja u usporedbi s kratkoročnim obvezama.

5.1.4. Koeficijent tekuće likvidnosti

$$\text{Koeficijent tekuće likvidnosti} = \frac{\text{kratkotrajna imovina}}{\text{kratkoročne obveze}}$$

Koeficijent tekuće likvidnosti pruža uvid u sposobnost poduzeća da kratkotrajnom imovinom podmiri svoje kratkoročne obveze te bi koeficijent trebao biti veći 2 što znači da bi poduzeće trebalo imati najmanje dvostruko više kratkotrajne imovine u usporedbi s kratkoročnim obavezama.

5.1.5. Koeficijent financijske stabilnosti

$$\text{Koeficijent financijske likvidnosti} = \frac{\text{dugotrajna imovina}}{\text{kapital} + \text{dugoročne obveze}}$$

Koeficijent financijske stabilnosti pokazuje koliko se dugoročnih izvora financiranja koristi za financiranje dugotrajne imovine te poželjna vrijednost pokazatelja manja od 1 ukazuje na financiranje kratkotrajne imovine iz kvalitetnih dugoročnih izvora, odnosno radnog kapitala.

5.2. Pokazatelji zaduženosti

Pokazatelji zaduženosti imaju značajnu ulogu u razotkrivanju strukture kapitala i puteva kojima poduzeće financira svoju imovinu. Ovi pokazatelji igraju ključnu ulogu u procjeni kako poduzeće koristi financijska sredstva koja su mu na raspolaganju. Poduzeća s visokim stupnjem zaduženosti često gube svoju financijsku fleksibilnost, mogu se suočiti s teškoćama pri privlačenju novih investitora te su izložena većem riziku od bankrota.

Međutim, važno je shvatiti da zaduženost nije nužno negativna. Ako je razina zaduženosti pod kontrolom, a posuđena sredstva se mudro investiraju, zaduženost može doprinijeti povećanju povrata na uloženo. Također, bitno je uzeti u obzir povezanost između pokazatelja zaduženosti i pokazatelja profitabilnosti kako bi se donijele uravnotežene odluke.

Najčešći pokazatelji zaduženosti jesu:

- 1) koeficijent zaduženosti,
- 2) koeficijent vlastitog financiranja,
- 3) koeficijent financiranja,
- 4) omjer duga i glavnice,
- 5) pokriće troškova kamata,
- 6) stupanj pokrića I,
- 7) stupanj pokrića II.

5.2.1. Koeficijent zaduženosti

$$\text{Koeficijent zaduženosti} = \frac{\text{ukupne obveze}}{\text{ukupna imovina}}$$

Koeficijent zaduženosti pruža uvid u to do koje mjere poduzeće koristi zaduživanje kao oblik financiranja, odnosno koji je postotak imovine nabavljen zaduživanjem i prikazuje da, što je veći odnos duga i imovine, veći je financijski rizik. Vrijednost koeficijent treba biti maksimalno 0,5.

5.2.2. Koeficijent vlastitog financiranja

$$\text{Koeficijent vlastitog financiranja} = \frac{\text{glavnica}}{\text{ukupna imovina}}$$

Koeficijent vlastitog financiranja pruža uvid u to koliko je imovine financirano iz vlastitog kapitala, odnosno, prikazuje odnos između knjigovodstvene vrijednosti kapitala i ukupne imovine. Vrijednost koeficijenta treba biti minimalno 0,5 jer to pokazuje da je poduzeće minimalno 50% ukupne imovine financiralo iz vlastitih izvora.

5.2.3. Koeficijent financiranja

$$\text{Koeficijent financiranja} = \frac{\text{ukupne obveze}}{\text{glavnica}}$$

Koeficijent financiranja pruža uvid u odnos financiranja iz tuđih izvora i vlastitog kapitala. Isti se još naziva i koeficijent zaduženosti jer prikazuje koliko se poduzeće zadužilo za financiranje svojih potreba. Dopušta se povećana razina zaduženosti poduzeća, uz istovremeni pomak omjera vlastitog i tuđeg kapitala prema omjeru od 30:70. Ovaj omjer često označava prag kreditne sposobnosti poduzeća, čemu se pridržavaju mnoge banke.

5.2.4. Omjer duga i glavnice

$$\text{omjer duga i glavnice} = \frac{\text{dugoročne obveze}}{\text{glavnica}}$$

Omjer duga i glavnice služi kao indikator koji upozorava na potencijalne probleme u likvidnosti i sposobnosti poduzeća da efikasno upravlja svojim financijskim obavezama. Konzervativno pravilo granice zaduživanja, često nazivano i pravilom 1:1, utvrđuje važne smjernice za procjenu financijske stabilnosti poduzeća u vezi s njegovim zaduživanjem. U okviru ovog pravila, kapital poduzeća može biti procjenjivan na temelju tržišne vrijednosti kako bi se bolje istakao potencijalni financijski rizik povezan s njegovom strukturom kapitala.

Gornja granica omjera duga i glavnice, prema konzervativnom pravilu, postavljena je na omjer 2:1. Ovaj omjer ukazuje na to koliko je ukupni dug poduzeća veći od njegove glavnice ili vlastitog kapitala. Visoka vrijednost ovog pokazatelja, odnosno visok omjer duga i glavnice, ukazuje na moguće poteškoće koje poduzeće može susresti pri vraćanju posuđenih sredstava i plaćanju kamata.

5.2.5. Pokriće troškova kamata

$$\text{pokriće troškova kamata} = \frac{\text{dobit prije poreza i kamata}}{\text{rashodi od kamata}}$$

Pokriće troškova kamata pruža uvid u to koliko je puta dobit prije oporezivanja veća od rashoda kamata. Također ukazuje na to koliko smanjenje zarade poduzeće može podnijeti prije nego što postane teško održavati svoje financijske obaveze, posebno u vezi s plaćanjem kamata. Smanjenje pokrivenosti kamatama ima negativan utjecaj na financijsku stabilnost poduzeća, jer manja zarada za pokrivanje kamata može rezultirati teškoćama u izmirivanju financijskih obaveza. Kada je vrijednost pokazatelja pokrića veća od 1, to ukazuje na nižu razinu zaduženosti. Ovo znači da postoji dovoljno dobiti prije oporezivanja i kamata kako bi se podmirile obaveze, te preostaje dio koji ostaje vlasnicima kao vlastiti izvor financiranja. Nasuprot tome, ako je vrijednost pokazatelja manja od 1, to ukazuje na veću zaduženost. U takvoj situaciji, društvo ne uspijeva pokriti kamate dobitkom prije oporezivanja i kamata.

5.2.6. Stupanj pokrića I

$$\text{Stupanj pokrića I} = \frac{\text{glavnica}}{\text{dugotrajna imovina}}$$

Stupanj pokrića I pruža uvid u to koliko je pokriće dugotrajne imovine glavnicom, odnosno koliki se dio dugotrajne imovine financira vlastitim izvorom financiranja.

5.2.7. Stupanj pokrića II

$$\text{Stupanj pokrića II} = \frac{\text{glavnica i dugoročne obaveze}}{\text{dugotrajna imovina}}$$

Stupanj pokrića II pruža uvid u to koliko je pokriće dugotrajne imovine glavnicom uvećanom za dugoročne obaveze, odnosno koliki je dio dugotrajne imovine pokriven vlastitim dugoročnim izvorom financiranja. Vrijednost stupnja pokrića II uvijek mora biti veći od I iz razloga što se dio dugoročnih izvora koristi za financiranje kratkotrajne imovine.

5.3. Pokazatelji aktivnosti

Pokazatelji aktivnosti se temelje na informacijama iz bilance i računa dobiti i gubitka. Obično se izražavaju putem različitih oblika koeficijenta obrta i vremenskih okvira vezivanja. Ovi pokazatelji služe za procjenu učinkovitosti korištenja resursa u poduzeću. S obzirom na sigurnost i uspješnost, poželjno je da koeficijent obrta bude veći, a vremenski okviri vezivanja kraći.

Najčešći pokazatelji aktivnosti su:

- 1) koeficijent obrta ukupne imovine,
- 2) trajanje obrta ukupne imovine u danima,
- 3) koeficijent obrta dugotrajne imovine,
- 4) trajanje obrta dugotrajne imovine u danima,
- 5) koeficijent obrta kratkotrajne imovine,
- 6) trajanje obrta kratkotrajne imovine u danima,
- 7) koeficijent obrta potraživanja,
- 8) trajanje naplate potraživanja u danima,
- 9) koeficijent obrta zaliha,
- 10) prosječna starost zaliha u danima.

5.3.1. Koeficijent obrta ukupne imovine

$$\text{koeficijent obrta ukupne imovine} = \frac{\text{ukupni prihod}}{\text{ukupna aktiva}}$$

Koeficijent obrta ukupne imovine pokazuje koliko se puta ukupna imovina poduzeća obrne tijekom jedne godine, odnosno koliko poduzeće uspješno koristi ukupnu imovinu s ciljem stvaranja prihoda. Drugim riječima, koeficijent prikazuje koliko je puta godišnje poduzeće obrnulo svoju ukupnu imovinu, odnosno koliko je eura ukupnih prihoda ostvarilo na jedan euro ukupne imovine. Što je koeficijent veći, veća je brzina cirkulacije, odnosno broj dana vezivanja imovine je manji

5.3.2. Trajanje obrta ukupne imovine u danima

$$\text{trajanje obrta ukupne imovine u danima} = \frac{365}{\text{koeficijent obrta ukupne imovine}}$$

Trajanje obrta ukupne imovine u danima daje uvid u dane vezivanja ukupne imovine.

5.3.3. Koeficijent obrta dugotrajne imovine

$$\text{koeficijent obrta dugotrajne imovine} = \frac{\text{ukupni prihod}}{\text{dugotrajna imovina}}$$

Koeficijent obrta dugotrajne imovine pokazuje koliko se puta dugotrajna imovina poduzeća obrne tijekom jedne godine, odnosno koliko poduzeće uspješno koristi dugotrajnu imovinu s ciljem stvaranja prihoda. Drugim riječima, koeficijent prikazuje koliko je puta godišnje poduzeće obrnulo svoju dugotrajnu imovinu, odnosno koliko je eura ukupnih prihoda ostvarilo na jedan euro dugotrajne imovine. Što je koeficijent veći, veća je brzina cirkulacije, odnosno broj dana vezivanja imovine je manji.

5.3.4. Trajanje obrta dugotrajne imovine u danima

$$\text{trajanje obrta dugotrajne imovine u danima} = \frac{365}{\text{koeficijent obrta dugotrajne imovine}}$$

Trajanje obrta ukupne imovine u danima daje uvid u dane vezivanja dugotrajne imovine.

5.3.5. Koeficijent obrta kratkotrajne imovine

$$\text{koeficijent obrta kratkotrajne imovine} = \frac{\text{ukupni prihod}}{\text{kratkotrajna imovina}}$$

Koeficijent obrta kratkotrajne imovine pokazuje koliko se puta kratkotrajna imovina poduzeća obrne tijekom jedne godine, odnosno koliko poduzeće uspješno koristi kratkotrajnu imovinu s ciljem stvaranja prihoda. Drugim riječima, koeficijent prikazuje koliko je puta godišnje poduzeće obrnulo svoju kratkotrajnu imovinu, odnosno koliko je eura ukupnih prihoda ostvarilo na jedan euro kratkotrajne imovine. Što je koeficijent veći, veća je brzina cirkulacije, odnosno broj dana vezivanja imovine je manji.

5.3.6. Trajanje obrta kratkotrajne imovine u danima

$$\text{trajanje obrta kratkotrajne imovine u danima} = \frac{365}{\text{koeficijent obrta kratkotrajne imovine}}$$

Trajanje obrta ukupne imovine u danima daje uvid u dane vezivanja kratkotrajne imovine.

5.3.7. Koeficijent obrta potraživanja

$$\text{koeficijent obrta potraživanja} = \frac{\text{prihod od prodaje}}{\text{potraživanja}}$$

Koeficijent obrta potraživanja pokazuje koliko puta godišnje poduzeće naplati sva svoja potraživanja, odnosno koliko je poduzeće eura prihoda od prodaje ostvarilo na jedan euro potraživanja. Što je koeficijent veći, veća je brzina cirkulacije prihoda od prodaje, odnosno poduzeće brže naplaćuje svoja potraživanja.

5.3.8. Trajanje naplate potraživanja u danima

$$\text{trajanje naplate potraživanja u danima} = \frac{365}{\text{koeficijent obrtaja potraživanja}}$$

Trajanje naplate potraživanja u danima daje uvid dana potrebnih za potraživanje.

5.3.9. Koeficijent obrta zaliha

$$\text{koeficijent obrta zaliha} = \frac{\text{prihod od prodaje}}{\text{prosječne zalihe}}$$

Koeficijent obrta zaliha pokazuje koliko se puta zalihe poduzeća obrne tijekom jedne godine, odnosno koliko poduzeće uspješno koristi zalihe s ciljem stvaranja prihoda. Drugim riječima, koeficijent prikazuje koliko je puta godišnje poduzeće obrnulo svoje zalihe, odnosno koliko je eura ukupnih prihoda ostvarilo na jedan euro uložen u zalihe. Što je koeficijent veći, veća je brzina cirkulacije zalihe, odnosno broj dana vezivanja zaliha je manji.

5.3.10. Prosječna starost zaliha u danima

$$\text{prosječna starost zaliha} = \frac{365}{\text{koeficijent obrta zaliha}}$$

Prosječna starost zaliha u danima daje uvid u dane vezivanja zaliha.

5.4. Pokazatelji ekonomičnosti

Pokazatelji ekonomičnosti računaju se koristeći podatke iz računa dobiti i gubitka. Ovi pokazatelji ocjenjuju odnos između prihoda i rashoda te pokazuju koliko prihoda se generira po jedinici rashoda. U idealnom slučaju, pokazatelji bi trebali biti veći od 1, što znači da se ostvaruje više prihoda u odnosu na uložene rashode.

Najčešći pokazatelji ekonomičnosti su:

- 1) ekonomičnost ukupnog poslovanja,
- 2) ekonomičnost poslovanja,
- 3) ekonomičnost prodaje,

- 4) ekonomičnost financiranja,
- 5) ekonomičnost ostalih poslovnih aktivnosti.

5.4.1. Ekonomičnost ukupnog poslovanja

$$\text{ekonomičnost ukupnog poslovanja} = \frac{\text{ukupni prihod}}{\text{ukupni rashod}}$$

Ekonomičnost ukupnog poslovanja daje uvid u to za koliko posto su ostvareni ukupni prihodi veći od ukupnih rashoda, odnosno koliko je eura ukupnih prihoda poduzeće ostvarilo na jedan euro ukupnog rashoda.

5.4.2. Ekonomičnost poslovanja

$$\text{ekonomičnost poslovanja} = \frac{\text{poslovni prihod}}{\text{poslovni rashod}}$$

Ekonomičnost poslovanja daje uvid u to za koliko posto su ostvareni poslovni prihodi veći od poslovnih rashoda, odnosno koliko je eura poslovnih prihoda poduzeće ostvarilo na jedan euro poslovnog rashoda.

5.4.3. Ekonomičnost prodaje

$$\text{ekonomičnost prodaje} = \frac{\text{prihod od prodaje}}{\text{rashod od prodaje}}$$

Ekonomičnost prodaje daje uvid u to za koliko posto su ostvareni prihodi od prodaje veći od rashoda od prodaje, odnosno koliko je eura prihoda od prodaje poduzeće ostvarilo na jedan euro rashoda od prodaje.

5.4.4. Ekonomičnost financiranja

$$\text{ekonomičnost financiranja} = \frac{\text{financijski prihod}}{\text{financijski rashod}}$$

Ekonomičnost financiranja daje uvid u to za koliko posto su ostvareni financijski prihodi veći od financijskih rashoda, odnosno koliko je eura financijskih prihoda poduzeće ostvarilo na jedan euro financijskog rashoda.

5.4.5. Ekonomičnost ostalih poslovnih aktivnosti

$$\text{ekonomičnost ostalih poslovnih aktivnosti} = \frac{\text{ostali prihod}}{\text{ostali rashod}}$$

Ekonomičnost ostalih poslovnih aktivnosti daje uvid u to za koliko posto su ostvareni ostali prihodi veći od ostalih rashoda, odnosno koliko je eura ostalih prihoda poduzeće ostvarilo na jedan euro ostalog rashoda.

5.5. Pokazatelji profitabilnosti

Pokazatelji profitabilnosti daju uvid u sposobnost poduzeća da generira dobit. Oni pružaju uvid u ukupan utjecaj likvidnosti, upravljanja imovinom i zaduživanja na sposobnost ostvarivanja profita. Drugim riječima, oni pokazuju mjeru povrata uloženog kapitala, odnosno koliko efikasno poduzeće koristi svoju imovinu i koliko efikasno upravlja svojim poslovnim aktivnostima.

Najčešći pokazatelji profitabilnosti:

- 1) neto profitna marža,
- 2) bruto profitna marža,
- 3) neto rentabilnost imovine,
- 4) bruto rentabilnost imovine,
- 5) rentabilnost vlastitog kapitala.

5.5.1. Neto profitna marža

$$\text{neto profitna marža} = \frac{\text{neto dobit i rashod od kamate}}{\text{ukupni prihodi}}$$

Neto marža profita je postotni udio neto dobiti (dobit nakon oporezivanja i rashoda od kamata) u ukupnim prihodima poduzeća. Ona mjeri koliko postotno prihoda ostaje kao neto dobit nakon oduzimanja svih troškova, uključujući poreze i kamate.

5.5.2. Bruto profitna marža

$$\text{bruto profitna marža} = \frac{\text{dobit prije poreza i kamata}}{\text{ukupni prihodi}}$$

Bruto marža profita je postotni udio bruto dobiti (dobit prije odbitka kamata, poreza i ostalih troškova) u ukupnim prihodima poduzeća. Ona mjeri koliko postotno prihoda ostaje kao bruto dobit prije svih odbitaka.

5.5.3. Neto rentabilnost imovine

$$\text{neto profitna marža} = \frac{\text{neto dobit i kamate}}{\text{ukupna imovina}}$$

Neto rentabilnost imovine je pokazatelj koji izražava postotni udio neto dobiti (dobit nakon oporezivanja i rashoda od kamata) u ukupnoj imovini poduzeća. Ona predstavlja stopu povrata koju je poduzeće ostvarilo na svoju imovinu, uzimajući u obzir sve troškove i poreze.

5.5.4. Bruto rentabilnost imovine

$$\text{bruto profitna marža} = \frac{\text{dobit prije poreza i kamata}}{\text{ukupna imovina}}$$

Bruto rentabilnost imovine je pokazatelj koji izražava postotni udio bruto dobiti (dobit prije odbitka kamata, poreza i ostalih troškova) u ukupnoj imovini poduzeća. Ona predstavlja stopu povrata na imovinu poduzeća prije svih odbitaka.

5.5.5. Rentabilnost vlastitog kapitala

$$\text{rentabilnost vlastitog kapitala} = \frac{\text{neto dobit}}{\text{glavnica}}$$

Rentabilnost vlastitog kapitala pruža uvid u odnos financijskog rezultata nakon oporezivanja (neto dobit) i angažiranog vlastitog kapitala, što obuhvaća kapital i rezerve. Ovaj pokazatelj služi kao mjera za procjenu uspješnosti iskorištavanja vlastitog kapitala, što je posebno zanimljivo dionicima, odnosno vlasnicima tvrtke. Interpretacija rentabilnosti vlastitog kapitala predstavlja postotni povrat vlasnicima na njihova ulaganja tijekom jedne godine.

6. Analiza financijskih izvještaja poduzeća Mono d.o.o.

U narednom dijelu rada prikazat će se tri temeljna financijska izvještaja - bilanca, račun dobiti i gubitka te izvještaj o novčanim tokovima na primjeru poduzeća Mono d.o.o. i shodno tome provest će se horizontalna i vertikalna analiza bilance i računa dobiti i gubitka kojima će se temeljnije vidjeti kako su se određene stavke unutar bilance i računa dobiti i gubitka kretale kroz promatrano razdoblje od 2019. do 2021. godine.

6.1. Bilanca

Tablicom 1 prikazana je bilanca poduzeća Mono d.o.o. za razdoblje od 2018. godine do 2021. godine.

Tablica 1 Bilanca poduzeća Mono d.o.o. za razdoblje od 2018. do 2021. u tisućama eura

BILANCA poduzeća Mono d.o.o.				
Naziv pozicije	2021.	2020.	2019.	2018.
AKTIVA				
DUGOTRAJNA IMOVINA	2493,87	664,50	158,60	56,41
nematerijalna imovina	0,00	2,14	4,70	1,02
materijalna imovina	2463,16	642,88	149,32	47,94
financijska imovina	30,71	19,48	4,58	7,46
KRATKOTRAJNA IMOVINA	8415,93	8067,33	6701,20	5036,04
potraživanja od kupaca	502,06	365,79	332,33	103,73
potraživanja od države	85,17	9,79	68,28	0,00
financijska imovina	0,00	413,48	2005,41	1408,05
ostala potraživanja	2,59	0,12	0,00	
novac	7826,11	7278,15	4295,17	3524,26
PLAĆENI TROŠKOVI I OBRAČUNATI PRIHODI	13,19	10,69	7,06	3,75
UKUPNA AKTIVA	10922,99	8742,51	6866,86	5096,20
Izvanbilančni zapisi	17,22	19,87	19,87	21,81
PASIVA				
KAPITAL I OBVEZE	10459,01	8546,57	6684,56	4866,45
upisani kapital	2,68	2,68	2,68	2,68
zadržana dobit	7683,51	6044,67	4434,16	3329,87
dobit tekuće godine	2772,82	2499,21	2247,72	1533,90
KRATKOROČNE OBVEZE	463,98	195,95	141,64	211,03
obveze prema dobavljačima	279,27	7,42	15,41	9,41
obveze prema zaposlenima	122,93	111,45	80,51	58,43
obveze za porez i doprinose	61,78	77,08	45,72	143,19
OBRAČUNATI TROŠKOVI I ODGOĐENI PRIHODI	0,00	0,00	40,66	18,71
UKUPNA PASIVA	10922,99	8742,51	6866,86	5096,20
Izvanbilančni zapisi	17,22	19,87	19,87	164,29

Izvor: izrada autora prema podacima iz Fine

Iako je promatrano razdoblje ovog rada razdoblje od 2019. godine do 2021. godine, u svojstvu bilance poduzeća dodana je i 2018. godina kako bi se mogla analizirati 2019. godina i promjene u 2019. godini, dok će se za 2020. i 2021. godinu 2019. godina promatrati kao bazna godina.

6.1.1. Horizontalna analiza bilance

Tablicom 2 prikazana je horizontalna analiza bilance poduzeća Mono d.o.o. za razdoblje 2019.-2021. godine u tisućama eura.

Tablica 2 Horizontalna analiza bilance poduzeća Mono d.o.o. za razdoblje od 2019. do 2021. u tisućama eura

Naziv pozicije	HORIZONTALNA ANALIZA poduzeća Mono d.o.o.		
	2021.	2020.	2019.
AKTIVA	Iznos +/-	Iznos +/-	Iznos +/-
DUGOTRAJNA IMOVINA	2335,27	505,90	102,20
nematerijalna imovina	-4,70	-2,55	3,68
materijalna imovina	2313,84	493,55	101,39
financijska imovina	26,12	14,90	-2,87
KRA TKOTRAJNA IMOVINA	1714,74	1366,13	1665,15
potraživanja od kupaca	169,73	33,46	228,59
potraživanja od države	16,89	-58,49	68,28
financijska imovina	-2005,41	-1591,93	597,37
ostala potraživanja	2,59	0,12	0,00
novac	3530,94	2982,97	770,91
PLAĆENI TROŠKOVI I OBRAČUNATI PRIHODI	6,12	3,62	3,31
UKUPNA AKTIVA	4056,13	1875,65	1770,66
Izvanbilančni zapisi	-2,64	0,00	-1,94
PASIVA			
KAPITAL I OBVEZE	3774,45	1862,01	1818,11
upisani kapital	0,00	0,00	0,00
zadržana dobit	3249,34	1610,51	1104,29
dobit tekuće godine	525,11	251,49	713,82
KRA TKOROĆNE OBVEZE	322,34	54,30	-69,39
obveze prema dobavljačima	263,87	-7,98	5,99
obveze prema zaposlenima	42,42	30,93	22,09
obveze za porez i doprinose	16,05	31,35	-97,47
OBRAČUNATI TROŠKOVI I ODGOĐENI PRIHODI	-40,66	-40,66	21,94
UKUPNA PASIVA	4056,13	1875,65	1770,66
Izvanbilančni zapisi	109,89	0,00	-144,43

Izvor: izrada autora prema podacima iz Fine

Tablicom 3 prikazana je horizontalna analiza bilance poduzeća Mono d.o.o. za razdoblje 2019.-2021. godine u relativnim iznosima.

Tablica 3 Horizontalna analiza bilance poduzeća Mono d.o.o. za razdoblje od 2019. do 2021. u relativnim iznosima

HORIZONTALNA ANALIZA poduzeća Mono d.o.o.			
Naziv pozicije	2021.	2020.	2019.
AKTIVA	% +/-	% +/-	% +/-
DUGOTRAJNA IMOVINA	2285%	495%	181%
nematerijalna imovina	-128%	-69%	362%
materijalna imovina	2282%	487%	212%
financijska imovina	-909%	-518%	-39%
KRATKOTRAJNA IMOVINA	103%	82%	33%
potraživanja od kupaca	74%	15%	220%
potraživanja od države	25%	-86%	0%
financijska imovina	-336%	-266%	42%
ostala potraživanja	0%	0%	0%
novac	458%	387%	22%
PLAĆENI TROŠKOVI I OBRAČUNATI PRIHODI	185%	109%	88%
UKUPNA AKTIVA	229%	106%	35%
Izvanbilančni zapisi	136%	0%	-9%
PASIVA	0%	0%	0%
KAPITAL I OBVEZE	208%	102%	37%
upisani kapital	0%	0%	0%
zadržana dobit	294%	146%	33%
dobit tekuće godine	74%	35%	47%
KRATKOROČNE OBVEZE	-465%	-78%	-33%
obveze prema dobavljačima	4402%	-133%	64%
obveze prema zaposlenima	192%	140%	38%
obveze za porez i doprinose	-16%	-32%	-68%
OBRAČUNATI TROŠKOVI I ODGOĐENI PRIHODI	-185%	-185%	117%
UKUPNA PASIVA	229%	106%	35%
Izvanbilančni zapisi	-76%	0%	-88%

Izvor: izrada autora prema podacima iz Fine

Poduzeće Mono d.o.o. 2019. godine imalo je vrijednost ukupne imovine 6.866.862,03€. Od tog iznosa, dugotrajna imovina zauzima 158.602,83 €, dok je vrijednost kratkotrajne imovine znatno veća u usporedbi s dugotrajnom imovinom, a ona zauzima 6.701.196,36 € ukupne imovine zbog novca i financijske imovine koja ima cilj stjecanja profita. Gledajući horizontalnu analizu bilance, vidljivo je kako je u 2019. godini dugotrajna imovina porasla za 102.197,00€ u odnosu na 2018. godinu, dok je u 2020. godini ista porasla 505.895,00€ u odnosu na 2019. godinu, a najveći rast poduzeće je doživilo u 2021. godini s rastom od 2.335.266€ u odnosu na baznu 2019. godinu. Najveći dio od dugotrajne imovine odlazi na materijalnu imovinu, odnosno na zemljište, građevinske objekte, postrojenja i opreme, alate, pogonske inventare, namještaj i transportne inventare, koja je 2019. porasla za 101.389,00€ u odnosu na 2018. godinu, 2020. godine je porasla za 493.552,00€ u odnosu na 2019. godinu, a najveći rast dogodio se 2021. godine s porastom od 2.313.838.00€. Taj rast nije neočekivani obzirom da se

poduzeće Mono d.o.o. 2021. godine preselio u novi poslovni prostor, u već ranije spomenuti IT park. Pored materijalne imovine koja je rasla pozitivno, dogodio se manji pad u nematerijalnoj imovini koja se u 2020. godini smanjila za 2.553,00€, a u 2021. godini 4.696,00€ u odnosu na 2019. godinu u kojoj je ista porasla za 3.681,00€ u odnosu na 2018. godinu. Kako je nematerijalna imovina porasla u 2019. godini, a pala u 2020. i 2021. godini, suprotno se dogodilo s financijskom imovinom. Ista je pala za 2.873,00€ 2019. godine u odnosu na 2018., a 2020. godine porasla za 14.895€ i u 2021. godini za 26.124,00€ u odnosu na 2019. godinu što pokazuje da je poduzeće kroz godine ulagalo u dugotrajnu materijalnu imovinu, dok u dugotrajnu nematerijalnu imovinu nije uopće ulagalo obzirom da je 2021. vrijednost iste bila jednaka 0. Pretpostavka je ta da je poduzeće kroz ranije razdoblje nabavilo potrebne softwारे e i projektnu dokumentaciju koje je koristi za poslovanje.

Pored dugotrajne imovine i njenih promjena, ukupna kratkotrajna imovina je porasla za 1.665.153,00€ 2019. godine u odnosu na 2018. godinu, a 2020. godine 1.366.131,00€ u odnosu na 2019. godinu i 2021.godine 1.713.737,00€ u odnosu na 2019. godinu. Najveći dio kratkotrajne imovine zauzima novac koji je 2019. godine porastao za 770.913,00€ u odnosu na 2018. godinu i 2.982.974,00€ u 2020. godine, odnosno 3.530.939,00€ u odnosu na 2019. godinu. Pored stavke novca, velike se oscilacije događaju i u ostalim stavkama. Primjerice, financijska imovina je 2019. godine porasla za 597.365,00€ u odnosu na 2018. godinu, a pala je za 1.591.935,00€ u 2020. godini i za 2.005.413,00€ u 2021. godini u odnosu na 2019. godinu. Potraživanja od kupaca su 2019. godine porasla za 228.595,00€ u odnosu na 2018. godinu, u 2020. godini su porasla za znatno manji iznos nego 2019., odnosno za 33.460,00€, ali se zato u 2021. dogodio porast od 169.733,00€ u odnosu na 2019. godinu. Potraživanja od države su također imale velike oscilacije u promatranom razdoblju, 2019. godine su porasle za 68.280,00€ u odnosu na 2018. godinu, 2020. godine su se smanjile za 58.486,00€ u odnosu na 2019. godinu, a 2021. godine porasle za 16.889,00€ u odnosu na 2019. godinu što je pretpostavka da je poduzeće imalo potraživanje za povrat razlike poreza na dodanu vrijednost, plaćene akontacije poreza na dobit ili više plaćene doprinose. Pored potraživanja od države i od kupaca, u stavci ostalih potraživanja 2019. su godine bile jednake 0, dok su 2020. godine porasla 117,00€ u odnosu na 2019. godinu i za 2.589,00€ u 2021. godini. U sklopu ukupne aktive stoji i stavka plaćenih troškova i obračunatih prihoda koji su u 2019. godini porasli za 3.310,00€ u odnosu na 2018. godinu, 2020. godine za 3.624,00€ u odnosu na 2019. i u 2021. godini 6.125,00€ u odnosu na 2019. godinu. Gledajući sveukupnu imovinu unutar bilance poduzeća Mono d.o.o. vidljivo je kako je ukupna imovina rasla iz godine u godinu, 2019.

godine porasla je za 1.770.660,00€ u odnosu na 2018. godinu, odnosno za 35%, dok se za 2020. i 2021. godinu gleda 2019. godina kao bazna godina gdje je 2020. godine ukupna imovina porasla za 1.875.661,00€, odnosno za 36,80%, a 2021. godine je ukupna imovina porasla za 4.056.128,00€, tj. Za 79,59% što je ujedno i pozitivan rast ukupne imovine poduzeća Mono d.o.o. što pokazuje da je poduzeće iz godine u godinu promatranog razdoblja raslo poslovanjem.

S druge strane bilance imamo pasivu koja se, poštujući zakon bilančne ravnoteže, kretala jednako kao i imovina te je imala iste poraste u ukupnoj pasivi kao što su se dogodili u ukupnoj imovini. U sklopu ukupne pasive u 2019. godini u iznosu od 6.866.862,03€, kapital i obveze zauzimaju većinski dio ukupne pasive u iznosu od 6.684.559,96€, dok kratkoročne obveze iznose 141.644,70€. Gledajući horizontalnu analizu, vidljivo je da su kapital i obveze porasli za 1.818.106€ 2019. godine u odnosu na 2018. godinu, za 1.862.005€ 2020. godine u odnosu na 2019. godinu i za 3.774.450€ u 2021. godini u odnosu na 2019. godinu. Upisani kapital se kroz cijelo promatrano razdoblje nije mijenjao, a on je iznosio 2.681,00€. Zadržana dobit je dobit koja je poduzeću ostala nakon isplate dijela dobiti članovima društva, a ona je imala veće oscilacije u sklopu kapitala i obveza, a 2019. je ona porasla za 1.104.291,00€ u odnosu na 2018. godinu, 2020. godine za 1.610.514,00€ u odnosu na 2019. godinu i za 3.249.345,00€ u 2021. godini u odnosu na 2019. godinu. Dobit tekuće godine je također pratila porast, ali u nešto manjim oscilacijama. 2019. godine je porasla za 713.815,00€ u odnosu na 2018. godinu, 251.491,00€ u 2020. godini u odnosu na 2019. godinu i 525.105,00€ u odnosu na 2019. godinu što također dokazuje da je poduzeće imalo pozitivno poslovanje. Dugoročnih obveza u sustavu bilance nema što pokazuje da se poduzeće može financirati iz zadržane dobiti. Gledajući kratkoročne obveze u sklopu ukupne pasive, iste su 2019. godine pale za 69.389,00€ u odnosu na 2018. godinu, a porasle u 2020. godini za 54.303,00€ i u 2021. godini za 322.335,00€ u odnosu na 2019. godinu. Unutar kratkoročnih obveza, najveće oscilacije su se dogodile unutar obveza prema dobavljačima. U 2019. godini su one porasle za 5.994,00€, u 2020. godini su pale za 7.984,00€, a u 2021. godini su porasle za 263.865,00€. Nije za začuditi se što su u 2021. godini toliko porasle obzirom da se poduzeće iste godine preselilo u IT park što je dovelo do dodatnih obveza unutar poduzeća - ponajviše prema dobavljačima radi nabave imovine potrebne za poslovanje. Obveze prema zaposlenima su u 2019. godini porasle za 22.086,00€ s obzirom da 2018. godinu, 30.934,00€ u 2020. godini s obzirom na 2019. godinu i za 42.416,00€ u 2021. godini s obzirom na 2019. godinu što pokazuje da je poduzeće iz godine u godinu raslo u kolektivu zaposlenika. Pad u kratkoročnim obvezama se dogodio u obvezama

da poreze i doprinose i to u iznosu od 97.649,00€ u 2019. godini s obzirom na 2018. godinu, ali su u 2020. godini porasli za 31.353,00€ s obzirom na 2019. godinu i u 2021. godini za 16.054,00€ s obzirom na 2019. godinu te se u cjelokupnom promatranom razdoblju, samo u obvezama za poreze i doprinose, veći rast dogodio u 2020. godini nego u 2021. godini. Obračunati troškovi i odgođeni prihodi su u 2019. godini porasli za 21.943,00€, dok je u 2020. i 2021. godini iznos bio nepromijenjen, a u odnosu na 2019. godinu je pao za 40.657,00€.

6.1.2. Vertikalna analiza bilance

Tablicom 4 prikazana je vertikalna analiza bilance poduzeća Mono d.o.o. za razdoblje 2018.-2021. godine.

Tablica 4 Vertikalna analiza bilance poduzeća Mono d.o.o. za razdoblje od 2019. do 2021.

VERTIKALNA ANALIZA poduzeća Mono d.o.o.			
Naziv pozicije	2021.	2020.	2019.
	% +/-	% +/-	% +/-
AKTIVA			
DUGOTRAJNA IMOVINA	23%	8%	2%
nematerijalna imovina	0%	0%	0%
materijalna imovina	23%	7%	2%
financijska imovina	0%	0%	0%
KRATKOTRAJNA IMOVINA	77%	92%	98%
potraživanja od kupaca	5%	4%	5%
potraživanja od države	1%	0%	1%
financijska imovina	0%	5%	29%
ostala potraživanja	0%	0%	0%
novac	72%	83%	63%
PLAĆENI TROŠKOVI I OBRAČUNATI PRIHODI	0%	0%	0%
UKUPNA AKTIVA	100%	100%	100%
Izvanbilančni zapisi	0%	0%	0%
PASIVA			
KAPITAL I OBVEZE	96%	98%	97%
upisani kapital	0%	0%	0%
zadržana dobit	70%	69%	65%
dobit tekuće godine	25%	29%	33%
KRATKOROČNE OBVEZE	4%	2%	2%
obveze prema dobavljačima	3%	0%	0%
obveze prema zaposlenima	1%	1%	1%
obveze za porez i doprinose	1%	1%	1%
OBRAČUNATI TROŠKOVI I ODGOĐENI PRIHODI	0%	0%	1%
UKUPNA PASIVA	100%	100%	100%
Izvanbilančni zapisi	1%	0%	0%

Izvor: izrada autora prema podacima iz Fine

Iz tablice 4 vidljivo je kako je u dijelu aktive, odnosno ukupne imovine, najveći dio sadržan u kratkotrajnoj imovini i to u 2019. godini sa 97,59%, u 2020. godini s 92,28% i u 2021. godini s 77,05%. Sukladno padu udjela kratkotrajne imovine, raste udjel dugotrajne imovine koja je

u 2019. godini imala udjel od 2,31%, u 2020. godini u 7,60% i u 2021. godini udjel od 22,83%. Razlog tom rastu, odnosno padu jest preseljenje u IT park što i dokazuju udjeli materijalne imovine u sklopu dugotrajne imovine. U 2019. godini taj je udjel bio 2,17%, 2020. godine 7,35% i u 2021. godini 22,55% što je rezultat izgradnje same zgrade te nabave opreme potrebnu za rad za istu. Pored materijalne imovine koja sadrži gotovo cijeli dio dugotrajne imovine, dosta manji dio udjela odlazi na financijsku imovinu i to 0,07% u 2019. godini, 0,22% u 2020. godini i 0,28% u 2021. godini, dok najmanji udjel ima nematerijalna imovina i to od 0,07% u 2019. godini i 0,02% u 2020. godini, dok u 2021. godini nematerijalne imovine uopće nema, odnosno jednaka je 0. S druge strane, u svojstvu kratkotrajne imovine jasno je vidljivo da novac ima najveći udio u ukupnoj imovini od 62,55% u 2019. godini, 83,25% u 2020. godini i od 71,65% u 2021. godini. Potraživanja od kupaca su gotovo stabilna po pitanju udjela jer se može vidjeti kako je udjel svake godine malo iznad 4%, odnosno kako je 2019. godine udjel potraživanja od kupaca 4,84%, u 2020. godini 4,18% i u 2021. godini 4,60%. Potraživanja od država su u udjelu ukupne imovine gotovo nepostojeća, odnosno 2019. godine iznose 0,99%, 2020. godine 0,11% i 2021. godine 0,78%. Unutar financijske imovine se dogodio znatni pad kroz promatrano razdoblje, u 2019. godini ista je imala udjel od 29,20%, u 2020. se dogodio znatni pad od 4,74%. dok je udjel u 2021. godini jednak 0. Uz potraživanja od kupaca i potraživanja od države, imamo i ostala potraživanja koji u 2019. i 2020. godini ne postoje, a u 2021. godini njihov udjel je najmanji u usporedbi s ostalim elementima ukupne imovine, a iznosi 0,02%. Pored dugotrajne imovine i kratkotrajne imovine imamo i stavku plaćenih troškova i obračunatih prihoda koji u 2019. godini zauzimaju udjel od 0,10%, dok u 2020. i 2021. godini zauzimaju udjel od 0,12%.

U sastavu ukupne pasive, kapital i obveze zauzimaju gotovo cijeli udio ukupne pasive i to s 97,35% u 2019. godini, 97,76% u 2020. godini i 95,75% u 2021. godini, dok su kratkoročne obveze 2019. godine imale udio od 2,06%, 2020. godine od 2,24% i 2021. godine od 4,25%. Gledajući 2019. godinu, u svojstvu ukupne pasive 0,59% udjela zauzimaju obračunati troškovi i odgođeni prihodi kojih u 2020. i 2021. godini nema. Unutar stavke kapitala i obveza, najveći udjel u ukupnoj pasivi sadrži zadržana dobit i to u udjelima od 64,57% u 2019., 69,14% u 2020. i 70,34% u 2021. godini. Kako se u zadržanoj dobiti vidi rast, tako je udjel upisanog kapitala padao za 0,01% svake godine, odnosno isti je imao udjel od 0,04% u 2019. godini, 0,03% u 2020. godini i 0,02% u 2021. godini. Također je i udjel dobiti tekuće godine kroz promatrano razdoblje padao kroz godine (32,73% u 2019., 28,59% u 2020. i 25,39% u 2021.). Kratkotrajne obveze zauzimaju znatno manji udio ukupne pasive i to s 2,06% u 2019. godini, 2,24% u 2020.

godini i 4,25% u 2021. godini. Unutar kratkotrajne imovine, najveće oscilacije udjela kroz promatrano razdoblje se događaju unutar obvezama prema dobavljačima čiji je udjel ukupne pasive u 2019. godine jednak 0,22%, u 2020. godini 0,08% i u 2021. godini 2,56%. U svojstvu kratkotrajne imovine također se nalaze i obveze prema dobavljačima i obveze za poreze i doprinose koje su kroz promatrano razdoblje gotovo jednake. Obveze prema dobavljačima zadržavaju udio od 1,17% u 2019. godini, 1,27% u 2020. godini i 1,13% u 2021. godini, dok obveze za poreze i doprinose imaju nešto manji udio, 0,67% u 2019. godini, 0,88% u 2020. godini i 0,57% u 2021. godini.

6.2. Račun dobiti i gubitka

Tablicom 5 prikazan je račun dobiti i gubitka poduzeća Mono d.o.o. za razdoblje od 2018. godine do 2021. godine.

Tablica 5 Račun dobiti i gubitka poduzeća Mono d.o.o. za razdoblje 2018.-2021. u tisućama eura

RAČUN DOBITI I GUBITKA poduzeća Mono d.o.o.				
Naziv pozicije	2021.	2020.	2019.	2018.
POSLOVNI PRIHODI	5649,34	5153,79	4181,84	3178,49
prihod od prodaje	5633,04	5082,37	4102,12	3154,64
ostali poslovni prihod	16,31	71,42	79,72	23,85
POSLOVNI RASHODI	2919,74	2296,59	1804,32	1368,14
materijalni troškovi	584,22	172,73	34,42	19,37
troškovi usluga - ostali vanjski troškovi	0,00	0,00	189,08	119,84
troškovi osoblja	1956,36	1756,33	1317,35	1051,20
amortizacija	44,92	54,09	28,40	38,52
ostrali troškovi	333,82	313,10	230,55	139,22
ostali poslovni rashodi	0,43	0,34	4,52	0,00
FINANCIJSKI PRIHODI	209,45	108,65	98,77	104,74
FINANCIJSKI PRIHODI	209,45	108,65	98,77	104,74
FINANCIJSKI RASHODI	35,50	219,42	6,14	43,88
FINANCIJSKI RASHODI	35,50	219,42	6,14	43,88
UKUPNI PRIHODI	5858,79	5262,45	4280,61	3283,24
UKUPNI RASHODI	2955,24	2516,00	1810,46	1412,02
DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	2903,55	2746,44	2470,15	1871,21
POREZ NA DOBIT	130,72	247,23	222,43	337,31
NETO DOBIT	2772,82	2499,21	2247,72	1533,90

Izvor: izrada autora prema podacima iz Fine

Iako je promatrano razdoblje ovog rada razdoblje od 2019. godine do 2021. godine, u svojstvu računa dobiti i gubitka poduzeća dodana je i 2018. godina kako bi se mogla analizirati 2019. godina i promjene u 2019. godini, dok će se za 2020. i 2021. godinu 2019. godina gledati kao bazna godina.

6.2.1. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka

Tablicom 6 prikazana je horizontalna analiza računa dobiti i gubitka za razdoblje 2018.-2021. godine.

Tablica 6 Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka poduzeća Mono d.o.o. za razdoblje 2019.-2021.

Naziv pozicije	HORIZONTALNA ANALIZA poduzeća Mono d.o.o.		
	2021.	2020.	2019.
	Iznos +/-	Iznos +/-	Iznos +/-
POSLOVNI PRIHODI	1467,50	971,95	1003,35
prihod od prodaje	1530,92	980,25	947,47
ostali poslovni prihod	-63,42	-8,30	55,87
POSLOVNI RASHODI	1115,43	492,27	436,17
materijalni troškovi	549,80	138,31	15,05
troškovi usluga - ostali vanjski troškovi	-189,08	-189,08	69,24
troškovi osoblja	639,01	438,98	266,15
amortizacija	16,52	25,69	-10,13
ostali troškovi	103,27	82,55	91,33
ostali poslovni rashodi	-4,10	-4,19	4,52
FINANCIJSKI PRIHODI	110,67	9,88	-5,97
FINANCIJSKI PRIHODI	110,67	9,88	-5,97
FINANCIJSKI RASHODI	29,36	213,27	-37,73
FINANCIJSKI RASHODI	29,36	213,27	-37,73
UKUPNI PRIHODI	1578,18	981,83	997,38
UKUPNI RASHODI	1144,78	705,54	398,44
DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	433,39	276,29	598,94
POREZ NA DOBIT	-91,71	24,80	-114,88
NETO DOBIT	525,11	251,49	713,82

Izvor: izrada autora prema podacima iz Fine

Promatrajući račun dobiti i gubitka u promatranom razdoblju poduzeća Mono d.o.o. može se zaključiti kako je poduzeće imalo dobro poslovanje. Taj se zaključak može argumentirati pomoću računa dobiti i gubitka koji prikazuje kako je poduzeće svake godine poslovalo s dobiti. Gledajući horizontalnu analizu, može se vidjeti kako je ta dobit u 2019. godini porasla za 713.815,12€ u odnosu na 2018. godinu, odnosno za 251.491,14€ u 2020. godini i 525.105,32€ u 2021. godini u odnosu na 2019. godini. Ovaj rast dobiti pokazuje također kako je poduzeće imalo dobro poslovanje upravo radi tog povećanja dobiti u svakoj godini promatranog razdoblja. Prihodi poduzeća mono d.o.o. u 2019. godini imaju porast od 997.378,59€ u odnosu na 2018. godinu, u 2020. godini porast od 981.832,37€ i u 2021. godini porast od 1.578.177,05€ u odnosu na 2019. godinu. Za isti porast prihoda puno su značajniji bili poslovni prihodi nego što su financijski prihodi bili. Financijski prihodi su u 2019. godini doživjeli pad od 5.985,17€ u odnosu na 2018. godinu, ali su u 2020. godini doživjeli rast od 9.880,02€ i u 2021. godini od 110.673,17€ u odnosu na 2019. godinu, dok su poslovni prihodi

u 2019. godini imali rast od 1.003.346,74€ u odnosu na 2018. godinu, 2020. godine rast od 971.952,35€ u odnosu na 2019. godinu i 2021. rast od 1.467.503.88€ u odnosu na 2019. godinu. Veći dio poslovnih prihoda ide na prihode od prodaje koji su kroz promatrano razdoblje također imali porast (2019. godine od 947.474,15€, 2020. godine 980.254,70€ i 2021. godine 1.530.919,24€), dok manji dio poslovnih prihoda ide na ostale prihode koji su 2019. godine imali rast (55.872,59€), a 2020. i 2021. godine pad (-8.302,34€ i 63.415,36€). Ukupni rashodi su također kroz godine rasle, 2019. godine su porasli za 398.440,64€ u odnosu na 2018. godinu, u 2020. godini za 705.543,83€ i u 2021. godini za 1.144.782,27€ u odnosu na 2019. godinu. Kako su za ukupne prihode bili značajniji poslovni prihodi u odnosu na financijske, tako je i za ukupne rashode puno značajniji bili poslovni rashodi nego što su financijski rashodi. Financijski rashodi su u 2019. godini imali pad od 37.732,83€ usporedno s 2018. godinom, a u 2020. godini su porasli za 213.273,08€, odnosno za 29.356,03€ u 2021. godini usporedno s 2019. godinom. Paralelno financijskim rashodima, poslovni rashodi su se u 2019. godini povisili za 436.173,47€ usporedno s 2018. godinom, a u 2020. godini su porasli za 492.270,75€, odnosno u 2021. godini za 1.115.426,24€ usporedno s 2019. godinom. Najznačajniji rast unutar poslovnih rashoda imali su troškovi osoblja koji su u 2019. godini imali rast od 266.150,51€ u odnosu na 2018. godinu, u 2020. godini porast od 438.982,41€ i u 2021. godini od 639.012,01€ u odnosu na 2019. godina. Materijalni troškovi su također imali veliki rast, u 2019. godini od 15.045,46€, u 2020. godini od 138,312,96€ i u 2021. godini od 549.799,46€. Troškovi osoblja isto imaju porast u promatranom razdoblju. U 2019. godini troškovi osoblja rastu za 266.150,51€, u 2020. godini za 438.982,41€ i u 2021. godini 639.012,01€. Ostali troškovi imaju nešto manji rast nego što su ranije spomenuti troškovi imali i to u 2019. godini od 91.334,53€, u 2020. godini od 82.554,52€ i u 2021. godini 103.272,28€. Dok je amortizacija 2019. godina imala pad u odnosu na 2018. godine u iznosu od 10.125,95€, ostali poslovni rashodi su porasli za 4.542,26€. Amortizacija je u 2020. i 2021. godini doživjela rast od 25.691,15€ i 16.519,21€, a ostali poslovni rashodi su imali pad od 4.189,13€ u 2020. i 4.095,56€ u 2021. godini.

6.2.2. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka

Tablicom 7 prikaza je vertikalna analiza računa dobiti gubitka za razdoblje 2019.-2021. godine.

Tablica 7 Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka poduzeća Mono d.o.o. za razdoblje 2019.-2021.

Naziv pozicije	VERTIKALNA ANALIZA poduzeća Mono d.o.o.		
	2021.	2020.	2019.
	% +/-	% +/-	% +/-
POSLOVNI PRIHODI	100%	101%	102%
prihod od prodaje	100%	100%	100%
ostali poslovni prihod	0%	1%	2%
POSLOVNI RASHODI	52%	45%	44%
materijalni troškovi	10%	3%	1%
troškovi usluga - ostali vanjski troškovi	0%	0%	5%
troškovi osoblja	35%	35%	32%
amortizacija	1%	1%	1%
ostrali troškovi	6%	6%	6%
ostali poslovni rashodi	0%	0%	0%
FINANCIJSKI PRIHODI	4%	2%	2%
FINANCIJSKI PRIHODI	4%	2%	2%
FINANCIJSKI RASHODI	1%	4%	0%
FINANCIJSKI RASHODI	1%	4%	0%
UKUPNI PRIHODI	104%	104%	104%
UKUPNI RASHODI	52%	50%	44%
DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	52%	54%	60%
POREZ NA DOBIT	2%	5%	5%
NETO DOBIT	49%	49%	55%

Izvor: izrada autora prema podacima iz Fine

Prilikom provođenja vertikalne analize računa dobiti i gubitka iz kojih će se analizirati promjene u pojedinačnim udjelima ukupne sastavnice prihoda i rashoda, za baznu stavku u vrijednosti od 100%, korišten je prihod od prodaje koji je dio poslovnih prihoda unutar ukupnih prihoda poslovanja. Udjel poslovnih prihoda unutar udjela ukupnih prihoda se kroz promatrano razdoblje snižavao, no i dalje je iznosio gotovo cjelokupan udio unutar ukupnih prihoda. 2019. godine udio poslovnih prihoda iznosio je 101,94%, 2020. se smanjio na 101,41%, a 2021. na 100,29%. U svojstvu poslovnih prihoda, isto smanjenje kroz promatrane razdoblje se dogodilo i u udjelu ostalih poslovnih prihoda, 2019. udjel je bio 1,94%, 2020. je pao na 1,41%, a 2021. na 0,29%. Smanjenje se dogodilo i u stavci financijskih rashoda čiji je udjel u 2019. godini bio 2,41%, u 2020. godini 2,14% i u 2021. godini se povisio na 3,72%. te oni zajedno s poslovnim prihodima čine ukupne prihode poslovanja koji su kroz promatrano razdoblje u 2019. godini imali udjel od 104,35%, u 2020. 103,54% i u 2021. 104,01%.

Ukupni rashodi za 2019. godinu imaju udio od 44,13%, u 2020. godini rastu na 49,50% i u 2021. godini rastu na 52,46%. U svojstvu udjela ukupnih rashoda postoje poslovni rashodi i financijski rashodi gdje su poslovni rashodi 2019. godine iznosili udjel od 43,99%, u 2020. godini udjel od 45,19% i u 2021. udjel od 51,83%, dok su financijski rashodi imali udjel u

2020. godini od 0,15%, u 2021. godini 4,32% i u 2021. godini udjel od 0,63% iz čega se jasno zaključuje da su poslovni rashodi većinski dio ukupnih rashoda. Unutar poslovnih rashoda vidljive su stavke materijalnih troškova, troškovi usluga, troškovi osoblja, amortizacija, ostali troškovi i ostali poslovni troškovi. Materijalni troškovi su kroz godine promatranog razdoblja imali rast u udjelu poslovnih rashoda i to u 2019. godini 0,84%, u 2020. godini 3,40% i u 2021. godini 10,37%. Isti rast se dogodio u troškovima osoblja koji ujedno imaju i najveći udio u poslovnim rashodima i to s 32,11% u 2019. godini, 34,56% u 2020. godini i 34,73% u 2021. godini. Troškovi usluga su imali pad unutar promatranog razdoblja s udjela od 4,61% u 2019. godini na 0% u 2020. i 2021. godini. Amortizacija je 2019. godine imala udio od 0,69%, 2020. godine raste na udio od 1,06% i onda 2021. godine pada na udio od 0,80%, a isti trend imaju i ostali troškovi s udjelom od 5,62% u 2019. godini nakon kojeg dolazi rast u 2020. godini od 6,16% udjela ukupnih rashoda i onda opet pada u 2020. godini na 5,93% udjela. Ostali poslovni rashodi imaju znatno najmanji udio u ukupnim poslovnim rashodima i to od 0,11% u 2019. godini te u 2020. i 2021. udio od 0,01%.

Gledajući neto dobit unutar računa dobiti i gubitka, vidljivo je da je od 2019. godine do 2021. godine ista padala u svom udjelu i onda opet rasla. 2019. godine udio neto dobiti iznosio je 54,79% nakon koje se događa pad udjela u 2020. godini od 49,17% i onda isti raste u 2021. godini na 49,22%.

6.3.Izvještaj o novčanim tokovima

Tablicom broj 8 prikazan je izvještaj novčanih tokova poduzeća Mono d.o.o. za razdoblje od 2019. godine do 2021. godine.

Tablica 8 Izvještaj o novčanim tokovima poduzeća Mono d.o.o. za razdoblje 2018.-2021. u tisućama eura

Izvještaj o novčanim tokovima poduzeća Mono d.o.o.			
Naziv pozicije	2021.	2020.	2019.
Operativni novačni tok	3282,60	4180,10	1331,00
Neto dobit	2772,80	2499,20	2247,70
Amortizacija	44,90	54,10	28,40
Kratkotrajna potraživanja	-214,10	24,90	-296,90
Kratkotrajne financijska imovina	413,50	1591,90	-597,40
Aktivna razgraničenja	-2,50	-3,60	-3,30
Kratkoročne operativne obveze	268,00	54,30	-69,40
pasivna razgraničenja	0,00	-40,70	21,90
Investicijski novčani tok	-1874,30	-559,90	-130,60
Dugotrajna nematerijalna imovina	2,10	2,60	-3,70
Ispis dugotrajne materijalne imovine bez amortizacije	-1865,20	-547,60	-129,80
Dugotrajna financijska imovina	-11,20	-14,90	2,90
Financijski novčani tok	-860,40	-637,20	-429,60
Kapital i rezerve bez dobitka/gubitka tekuće godine	-860,40	-637,20	-429,60
Neto novčani tijek	547,90	2983,00	770,80
Novac na početku razdoblja	7277,90	4294,90	3524,10
Novac na kraju razdoblja	7825,80	7277,90	4294,90

Izvor: izrada autora prema podacima iz Fine

Promatrajući izvještaj o novčanim tokovima poduzeća Mono d.o.o. u promatranom razdoblju od 2019. godine do 2021. godine, vidljivo je da poduzeće najviše sredstava ostvaruje iz operativnih izvora, i to od neto dobiti. Također je vidljivo kako je operativni novčani tok, odnosno novac dobiven od operativnih tokova, kroz promatrano razdoblje jedini tok čiji su iznosi pozitivni, dok su investicijski i financijski novčani tokovi negativni iznosi.

Gledajući detaljnije operativni novčani tok, vidljivo je kako 2019. godine iznos novaca dobiven operativnim aktivnostima iznosio 1.331.000,00€. Već sljedeće godine, 2020. godine, događa se rast novca na 4.180.100,00€ i 2021. isti pada na iznos od 3.282.600,00€. Unutar operativnih aktivnosti, pozitivne stavke kroz cijelo promatrano razdoblje su bile neto dobit s iznosom u 2019. od 2.247.700,00€, 2020. od 2.499.200,00€ i 2021. od 2.772.800,00€ i amortizacija s iznosom u 2019. od 28.400,00€, 2020. od 54.100,00€ i 2021. 44.900,00€. Jedina negativna stavka kroz cijelo promatrano razdoblje su bila aktivna razgraničenja i to s iznosom u 2019. od -3.300,00€, 2020. od -3.600,00€ i u 2021. od -2.500,00€. Ostavke stavke su u nekim godinama bile pozitivne i u nekim godinama negativne kroz promatrano razdoblje. Kratkotrajna potraživanja su 2019. godine imala iznos -296.900,00€, 2020. godine je taj iznos porastao na 24.900,00€, a 2021. godine opet pada na 214.100,00€. Kratkotrajna financijska imovina ima nešto drugačije pad i rast kroz promatrano razdoblje, 2019. godine je imao iznos od -597.400,00€, u 2020. godini iznos od 1.591.900,00€ i u 2021. godini iznos od 413.500,00€.

Isto tok su imale i kratkoročne operativne obveze i to s iznosom u 2019. godini od -69.400,00€, u 2020. godini s iznosom od 54.300,00€ i u 2021. godini s iznosom od 268.000,00€. Pasivna razgraničenja su imali nešto drugačije oscilacije kroz promatrano razdoblje, 2019. godine su imali iznos od 21.900,00€, 2020. godine je taj iznos pao na -40.700,00 i onda je 2021. godine taj iznos porastao na 0, odnosno pasivna razgraničenja 2021. godine nisu imali utjecaj na novac od operativnih aktivnosti.

Gledajući investicijski novčani tok, kao što je ranije spomenuto, ima negativne rezultate u ukupnim novčanim tokovima. 2019. godine isti je imao iznos od -130.600,00€, 2020. godine se negativna vrijednost povećala na -559.900,00€ te se negativni rast nastavio i u 2021. godini s iznosom od -1.874.300,00€. U sklopu investicijskih novčanih tokova, dugotrajna nematerijalna imovina zauzima iznos od -3.700,00€ u 2019. godini te 2020. godini taj iznos raste na 2.600,00€ i u 2021. godini iznos pada na 2.100,00€. Dugotrajna financijska imovina je kroz cijelo promatrano razdoblje imala negativan iznos i to u 2019. godini od 2.900,00€, u 2020. godini -14.900,00€ i u 2021. godini -11.200,00€. Najveći dio investicijskih aktivnosti zauzima ispis dugotrajne materijalne imovine bez amortizacije s iznosom u 2019. godini od -129.800,00€, u 2020. godini s iznosom od -547.600,00€ i u 2021. godini s iznosom od -1.865.200,00€.

Kao i investicijski novčani tok, i financijski novčani tok kroz cijelo promatrano razdoblje ima negativne rezultate te u svojstvu financijskih novčanih tokova postoji jedna stavka i to kapital, odnosno rezerve bez dobitka, odnosno gubitka tekuće godine. U 2019. godini taj je iznos bio jednak -429.600,00€, u 2020. godini jednak -637.200,00€ i u 2021. godini jednak 860.400,00€. Godine 2019. poduzeće Mono d.o.o. započelo je s iznosom novca i novčanih ekvivalenata od 3.524.100,00€ te je godinu završilo s 4.294.900,00€ što je porast od 770.800,00€. Završni iznos novca i novčanih ekvivalenata u 2019. godini jednak je početnom iznosu u 2020. godini, a krajnji iznos 2020. godine je bio jednak 7.277.900,00€ što je porast od 2.983.000,00€. Na kraju 2021. godine iznos se povećao na 7.825.800,00€ te je cjelokupni rast u promatranom razdoblju od 2019. godine do 2021. godine jednak 4.301.700,00€.

7. Analiza financijskih pokazatelja poslovanja poduzeća Mono d.o.o.

U ovom poglavlju temeljni financijski izvještaji bilanca te račun dobiti i gubitka poduzeća Mono d.o.o. analizirani su putem šest osnovnih financijskih pokazatelja za razdoblje od 2019. do 2021. godine.

7.1. Pokazatelji likvidnosti

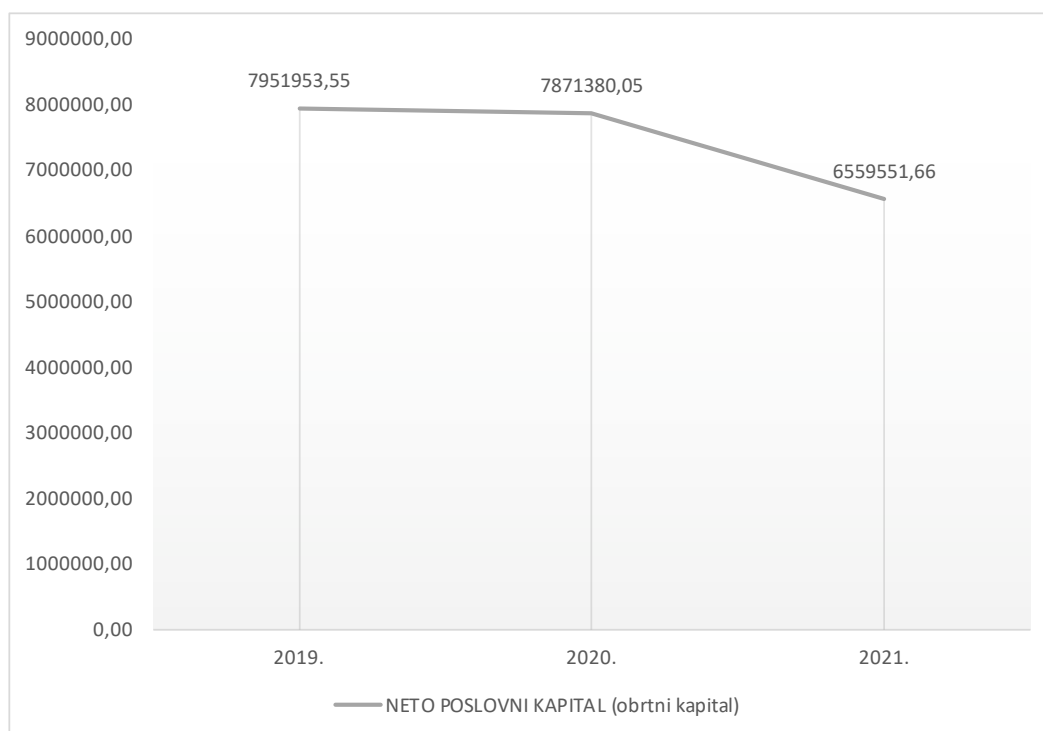
Tablicom 9 prikazani su omjeri pokazatelja likvidnosti za poduzeće Mono d.o.o. za razdoblje od 2019. do 2021. godine koji pružaju uvid u likvidnost poduzeća.

Tablica 9 Omjeri pokazatelja likvidnosti za poduzeće Mono d.o.o. za razdoblje 2019.-2021.

Pokazatelji likvidnosti	2021.	2020.	2019.
NETO POSLOVNI KAPITAL (obrtni kapital)	6559551,66	7871380,05	7951953,55
KOEFICIJENT TRENUTNE LIKVIDNOSTI	30,32	37,14	16,87
KOEFICIJENT TEKUĆE LIKVIDNOSTI	47,31	41,17	18,14
KOEFICIJENT UBRZANE LIKVIDNOSTI	47,31	41,17	18,14
KOEFICIJENT FINACIJSKE STABILNOSTI	0,02	0,08	0,24

Izvor: izrada autora prema podacima iz Fine

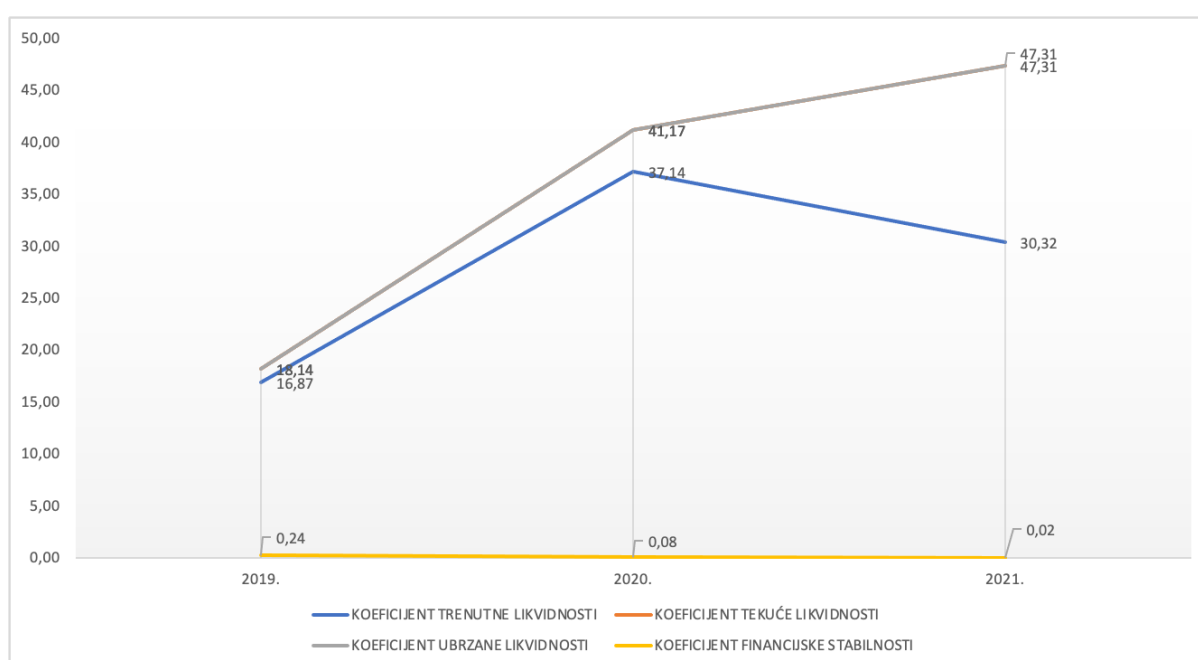
Prvi od analiziranih pokazatelja su pokazatelji likvidnosti te su isti prikazani, pored omjera u tablici 9, i grafikonom 1 i grafikonom 2 u vremenskom kretanju istih kroz promatrano razdoblje.

Grafikon 1 Kretanje pokazatelja likvidnosti poduzeća Mono d.o.o. - neto poslovni kapital

Izvor: izrada autora prema podacima iz Fine

Prilikom promatranja neto poslovnog kapitala, koji je često poznat i kao obrtni kapital, kroz godine promatranog razdoblja vidljivo je kako je neto poslovni kapital imao kretanje negativnog trenda, odnosno kako njegova vrijednost kroz godine pada. 2019. godine neto poslovni kapital je imao najvišu vrijednost u iznosu od 7.951.953,55€ te je moguće zaključiti kako je poduzeće Mono d.o.o. 2019. godine imala najviše novaca. Naredne godine, 2020. godine, neto poslovni kapital pada na 7.871.380,05€ što je pad od 80.573,50€ te 2021. godine pada na 6.559.551,66€ što je pad od 1.311.828,39€ u odnosu na 2020. godinu, odnosno pad od 1.392.401,88€ u odnosu na promatrano razdoblje.

Grafikon 2 Kretanje pokazatelja likvidnosti poduzeća Mono d.o.o. -svi pokazatelji osim neto poslovnog kapitala

Izvor: izrada autora prema podacima iz Fine

Prvi koeficijent, nakon neto poslovnog kapitala koji je prikazan grafikonom 1, koji je prikazan u grafikonu 2 jest koeficijent trenutne likvidnosti. Gledajući koeficijent likvidnosti, poduzeće je na dan sastavljanja bilance 2019. godine bilo u mogućnosti pokriti 16,87 kratkoročnih obveza raspoložnim novcem u tom trenutku. 2020. godine taj je koeficijent porastao na 37,14 što je porast od 120,21 u odnosu na 2019. godinu te 2021. koeficijent pada na 30,32.

Koeficijent tekuće likvidnosti drugi je promatrani koeficijent grafikona 2 kojim je moguće vidjeti kako je jednak koeficijentu ubrzane likvidnosti, a taj je koeficijent takav iz razloga što poduzeće nije imalo zalihe u svojoj bilanci kroz promatrano razdoblje. Gledajući cijelo

promatrano razdoblje, jasno se vidi kako su ti koeficijenti dosta visoki (18,14 u 2019., 41,17 u 2020. i 47,31 u 2021) što znači da su koeficijenti bili zadovoljavajući i da je poduzeće u promatranom razdoblju, u bilo kojem trenutku, moglo podmiriti kratkoročne obveze kratkotrajnom imovinom. Također, gledajući porast oba koeficijenta dokazuje da je poduzeće iz godine u godinu postajalo sve likvidnije.

Zadnji promatrani koeficijent iz ove skupine pokazatelja jest koeficijent financijske stabilnosti koji tijekom promatranog razdoblja pada i to s koeficijenta 0,24 u 2019. godini na koeficijent 0,08 u 2020. godini i na posljetku na koeficijent 0,02 u 2021. godine što također zadovoljava uvjet koeficijenta da je poželjno da on bude manji 1 te pokazuje da je poduzeće bilo financijski stabilno i likvidno u promatranom razdoblju.

7.2. Pokazatelji zaduženosti

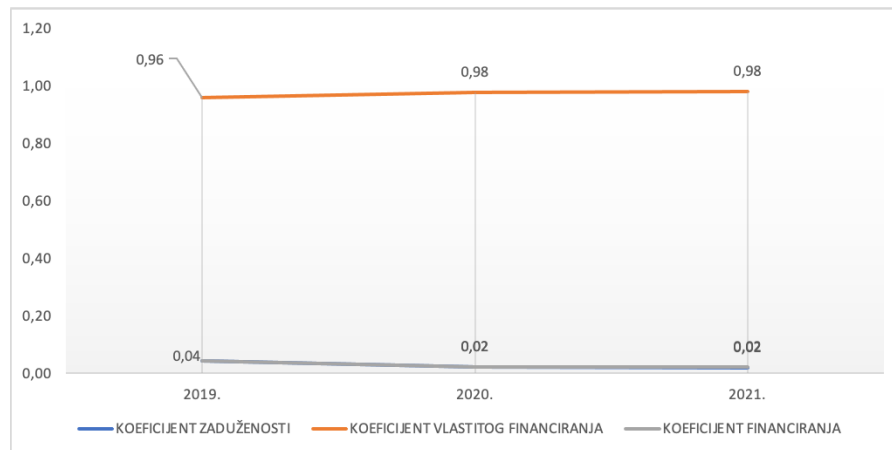
Tablicom 10 prikazani su omjeri pokazatelja zaduženosti za poduzeće Mono d.o.o. za razdoblje od 2019. do 2021. godine koji pružaju uvid u zaduženost poduzeća.

Tablica 10 Omjeri pokazatelja zaduženosti za poduzeće Mono d.o.o. za razdoblje 2019.-2021.

Pokazatelji zaduženosti	2021.	2020.	2019.
KOEFICIJENT ZADUŽENOSTI	0,03	0,02	0,04
KOEFICIJENT VLASTITOG FINANCIRANJA	0,97	0,98	0,96
KOEFICIJENT FINANCIRANJA	0,02	0,02	0,04
OMJER DUGA I GLAVNICE	0,00	0,00	0,00
POKRIĆE TROŠKOVA KAMATA	402,04	12,52	81,79
STUPANJ POKRIĆA I	0,00	0,00	0,96
STUPANJ POKRIĆA II	0,97	0,98	0,96

Izvor: izrada autora prema podacima iz Fine

Drugi od analiziranih pokazatelja su pokazatelji zaduženosti te su isti prikazani, pored omjera u tablici 10, i grafikonom 3 i grafikonom 4 u vremenskom kretanju istih kroz promatrano razdoblje.

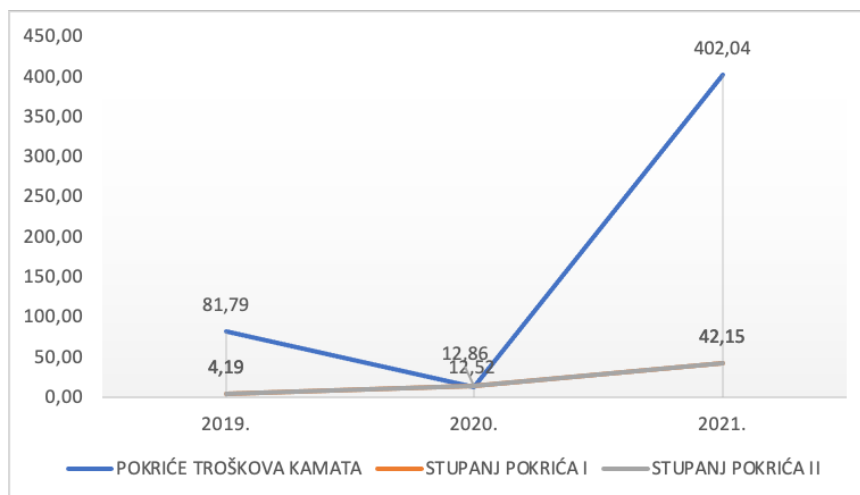

Grafikon 3 Kretanje pokazatelja zaduženosti poduzeća Mono d.o.o. - koeficijent zaduženosti, koeficijent vlastitog financiranja i koeficijent financiranja

Izvor: izrada autora prema podacima iz Fine

Prvi promatrani pokazatelji zaduženosti jesu koeficijent zaduženosti koji, uz koeficijent vlastitog financiranja, pokazuju stanje pasive. 2019. godine koeficijent zaduženosti je iznosio 0,04, dok je pokazatelj vlastitog financiranja iznosio 0,96 te ta dva koeficijenta u zbroju moraju iznositi 1,00. Promatrajući koeficijente 2019. godine može se zaključiti kako je poduzeće 4% svoje imovine financirao iz tuđih izvora, a 96% svoje imovine da je financiralo iz vlastitih izvora. 2020. i 2021. godine pokazatelj zaduženosti je iznosio 0,02, dok je koeficijent vlastitog financiranja iznosio 0,98. Ovaj rast koeficijenta vlastitog financiranja, odnosno pad koeficijenta zaduženosti pokazuje da je poslovanje poduzeća fleksibilnije upravo iz tog razloga što većinski svu svoju imovinu financira iz vlastitih izvora.

Gledajući grafikon 3, prikazuje se također koeficijent financiranja koji u 2019. godini iznosi 0,04, a u 2020. i 2021. godini 0,02 pa se može zaključiti kako je koeficijent zaduženosti gotovo jednak koeficijentu zaduženosti iz razloga što je većinski dio pasive bilance poduzeća u promatranom razdoblju sadržan u kapitalu. Koeficijent financiranja u ovom slučaju pokazuje da je poduzeće Mono d.o.o. najviše imovine financiralo iz vlastitih izvora.

Grafikon 4 Kretanje pokazatelja zaduženosti poduzeća Mono d.o.o. - pokriće troškova kamata, stupanj pokrića I, stupanj pokrića II

Izvor: izrada autora prema podacima iz Fine

Pokazatelj pokrića troškova kamata 2019. godine iznosi 81,79, 2020. godine 12,52 i 2021. godine 42,15 što daje uvid u to da je dobit poduzeća prije oporezivanja za 81,79 puta veća nego rashod kamata u 2019. godini, da je u 2020. godini veća za 12,25 puta i da je u 2021. godini veća za 42,15 puta. Drugim riječima, ovo dokazuje da unutar poduzeća postoji dovoljno dobiti prije oporezivanja i kamata kako bi se podmirile obaveze.

Stupanj pokrića I i stupanj pokrića II imaju jednaki iznos, a on iznos u 2019. godini 4,19%, u 2020. godini 12,86% i u 2021. 42,15%. Ti su koeficijenti pokazatelji toga da je poduzeće u 2019. godini 4,19% dugotrajne imovine financiralo glavnicom, u 2020. godini je financiralo 12,86% i u 2021. 42,15%. Razlog zašto su stupanj pokrića I i stupanj pokrića II iznosno jednaki jest taj što je, kao što je i ranije rečeno, stupanj pokrića II uvećan za dugoročne obveze, a obzirom da poduzeće nema dugoročne obveze, stupanj pokrića I i stupanj pokrića II prikazani su istom formulom.

Omjer duga i glavnice je kao jedan od pokazatelja prikazan u tablici 9 no on je jednak 0 obzirom da poduzeće nema dugoročnih obveza te iz tog razloga nije prikazan niti na jednom grafikonu.

7.3. Pokazatelji aktivnosti

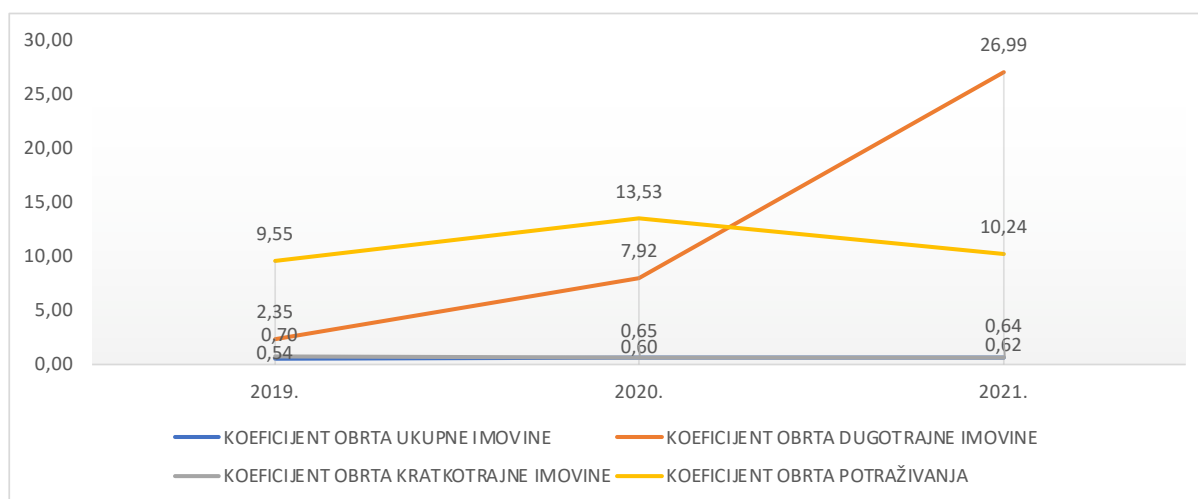
Tablicom 11 prikazani su omjeri pokazatelja aktivnosti za poduzeće Mono d.o.o. za razdoblje od 2019. do 2021. godine koji pružaju uvid u brzinu kretanja imovine u poslovanju poduzeća.

Tablica 11 Omjeri pokazatelja aktivnosti za poduzeće Mono d.o.o. za razdoblje 2019.-2021.

Pokazatelji aktivnosti	2021.	2020.	2019.
KOEFICIJENT OBRTA UKUPNE IMOVINE	0,62	0,60	0,54
TRAJANJE OBRTA UKUPNE IMOVINE (dani)	585,52	608,04	680,50
KOEFICIJENT OBRTA DUGOTRAJNE IMOVINE	26,99	7,92	2,35
TRAJANJE OBRTA DUGOTRAJNE IMOVINE (dani)	13,52	46,22	155,37
KOEFICIJENT OBRTA KRATKOTRAJNE IMOVINE	0,64	0,65	0,70
TRAJANJE OBRTA KRATKOTRAJNE IMOVINE (dani)	571,40	561,08	524,31
KOEFICIJENT OBRTA POTRAŽIVANJA	10,24	13,53	9,55
TRAJANJE NAPLATE POTRAŽIVANJA (dani)	35,65	27,06	38,22
KOEFICIJENT OBRTA ZALIHA	0,00	0,00	0,00
PROSJEČNA STAROST ZALIHA (dani)	0,00	0,00	0,00

Izvor: izrada autora prema podacima iz Fine

Treći od analiziranih pokazatelja su pokazatelji aktivnosti te su isti prikazani, pored omjera u tablici 11, i grafikonom 5 i grafikonom 6 u vremenskom kretanju istih kroz promatrano razdoblje od 365 dana, odnosno 366 za 2020. godinu obzirom da je ista bila prijestupna godina.

Grafikon 5 Kretanje pokazatelja aktivnosti poduzeća Mono d.o.o. - koeficijenti obrta

Izvor: izrada autora prema podacima iz Fine

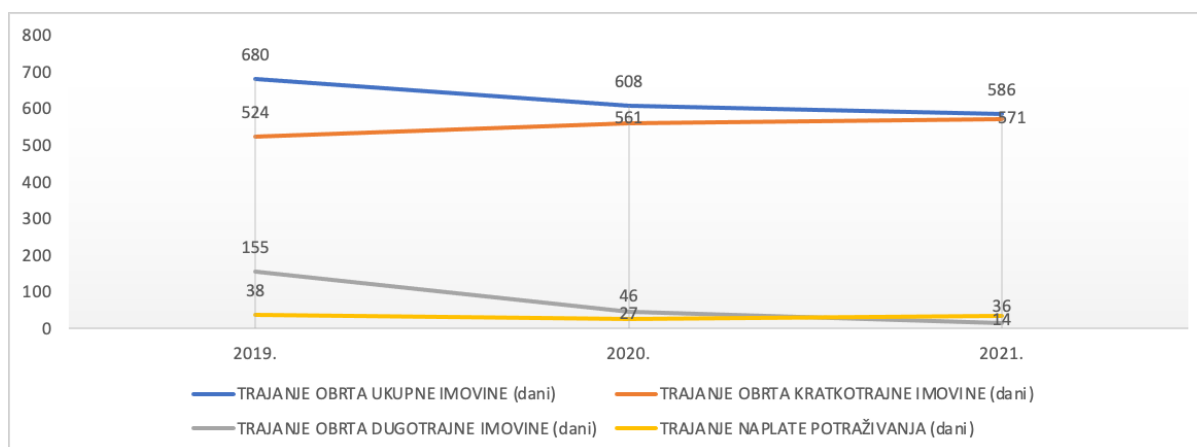
Promatrajući grafikon 5, kojim su prikazani koeficijenti obrta, prvi je prikazan koeficijent obrta ukupne imovine koji je ujedno i najmanji koeficijent od 4 prikazana koeficijenta. Koeficijent je 2019. godine iznosio 0,54 što znači da je poduzeće na 1€ ukupne imovine ostvarilo 0,54€ ukupnih prihoda, dok je u 2020. godini koeficijent porastao i iznosio 0,60 što znači da je poduzeće na 1€ ukupne imovine ostvarilo 0,60€ prihoda i na koeficijent u 2021. koji je bio 0,62 da je poduzeće na 1€ ukupne imovine ostvarilo 0,62€ prihoda.

Što se dugotrajne imovine tiče, koeficijentom se obrta dugotrajne imovine može vidjeti kako je 2019. godine poduzeće na 1€ dugotrajne imovine ostvarilo 2,35€ prihoda, 2020. godine je

ostvarilo 7.92€ prihoda na 1€ dugotrajne imovine i 2021. godine je ostvarilo 26,99€ na 1€ dugotrajne imovine.

Koeficijent obrta kratkotrajne imovine daje uvid koliki profit poduzeće ima na 1€ kratkotrajne imovine. 2019. godine poduzeće na 1€ kratkotrajne imovine ima 0,7€ prihoda. Nadalje, taj koeficijent u 2020. godini pada te poduzeće u 2020. godini na 1€ kratkotrajne imovine ima 0,65€ prihoda dok se 2021. godine trend pada koeficijenta nastavlja te poduzeće 2021. godine na 1€ kratkotrajne imovine ima prihod od 0.64€.

Zadnji prikazani pokazatelj jest koeficijent obrta potraživanja koji u 2019. godini iznosi 9,55 što znači da poduzeće na 1€ potraživanja ostvaruje 9,55€ eura prihoda od prodaje. Isti koeficijent u 2020. godini raste pa je poduzeće na 1€ potraživanja ostvarilo 13,53€, dok u 2021. godini koeficijent pada pa poduzeće na 1€ potraživanja ostvaruje 10,24€ prihoda od prodaje. Gledajući koeficijente kroz promatrano razdoblje, može se zaključiti kako je poduzeće počelo brže naplaćivati svoja potraživanja te na kraju razdoblja dolazi do usporavanja naplaćivanja potraživanja.

Grafikon 6 Kretanje pokazatelja aktivnosti poduzeća Mono d.o.o. - trajanje obrta

Izvor: izrada autora prema podacima iz Fine

Grafom 6 se, kojim je prikazano koliko se dana imovina, odnosno naplata potraživanje veže za poduzeće, može vidjeti kako se 2019. godine ukupna imovina vezala 680 dana za poduzeće, 2020. godino 608 dana i 2021. godine 586 dana. Nadalje, dugotrajna imovina se 2019. godina vezala 155 dana za poduzeće, 2020. godine vezalo 46 dana i u 2021. godini 14 dana dok se kratkotrajna imovina 2019. godine vezala za poduzeće 524 dana, 2020. godine 561 dana i 2021. godine 571 dana. Naplata potraživanja je u 2019. godini trajalo 38 dana, u 2020. godini 27 dana te u 2021. godini 36 dana.

Obzirom da poduzeće u svojstvu bilance nema zaliha, koeficijent obrta zaliha i prosječna starost zaliha jednaka je 0.

7.4. Pokazatelji ekonomičnosti

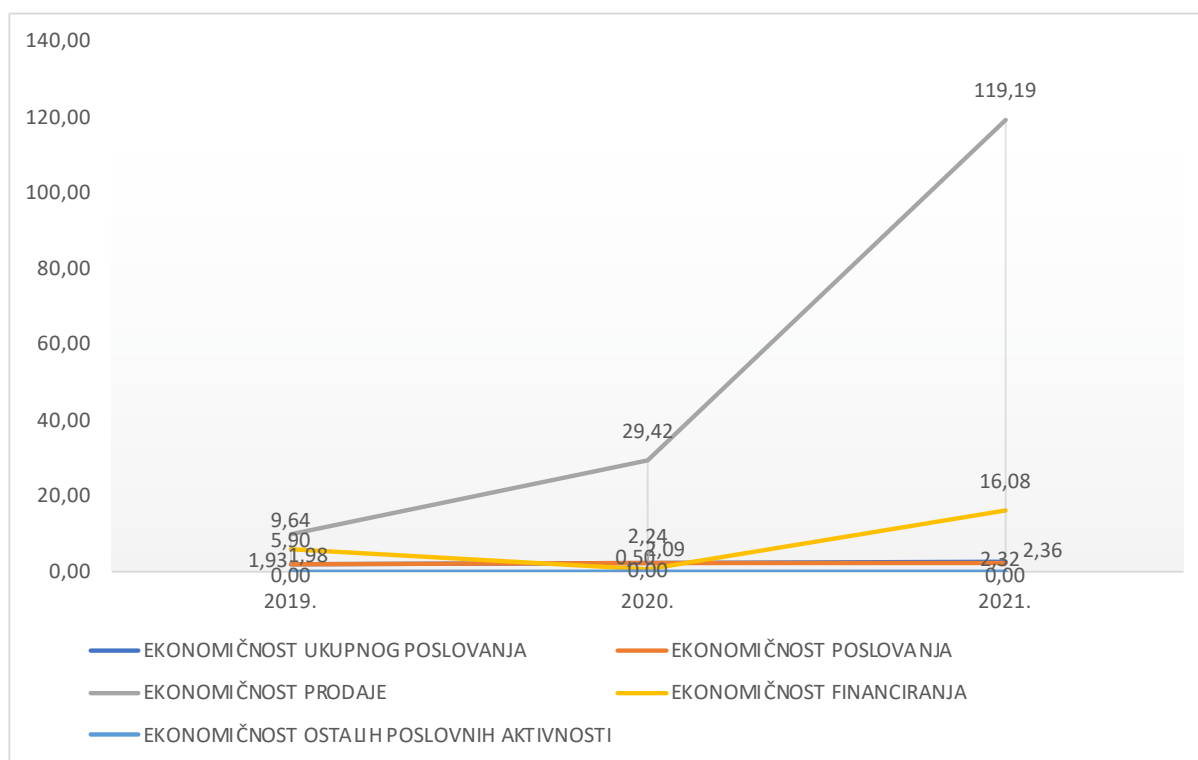
Tablicom 12 prikazani su omjeri pokazatelja ekonomičnosti za poduzeće Mono d.o.o. za razdoblje od 2019. do 2021. godine.

Tablica 12 Omjeri pokazatelja ekonomičnosti za poduzeće Mono d.o.o. za razdoblje 2019.-2021.

Pokazatelji ekonomičnosti	2021.	2020.	2019.
EKONOMIČNOST UKUPNOG POSLOVANJA	2,36	2,09	1,98
EKONOMIČNOST POSLOVANJA	2,32	2,24	1,93
EKONOMIČNOST PRODAJE	119,19	29,42	9,64
EKONOMIČNOST FINANCIRANJA	16,08	0,50	5,90
EKONOMIČNOST OSTALIH POSLOVNIH AKTIVNOSTI	0,00	0,00	0,00

Izvor: izrada autora prema podacima iz Fine

Četvrti od analiziranih pokazatelja su pokazatelji ekonomičnosti te su isti prikazani, pored omjera u tablici 12, i grafikonom 7 u vremenskom kretanju istih kroz promatrano razdoblje.

Grafikon 7 Kretanje pokazatelja ekonomičnosti poduzeća Mono d.o.o.

Izvor: izrada autora prema podacima iz Fine

2019. godine, ekonomičnost ukupnog poslovanja iznosi 1,98 govori kako je poduzeće ostvarilo 1,98€ prihoda na 1€ rashoda, 2020. godine koeficijent ekonomičnosti ukupnog poslovanja

raste te je poduzeće, na 1€ rashoda, ostvarilo 2,09€ prihoda te koeficijent zadržava trend rasta i u 2021. godini poduzeće ima 2,36€ prihoda na 1€ rashoda. Iz prikazanih koeficijenata vidljivo je kako su ukupni prihodi 2019. godine bili 198% veći od ukupnih rashoda te, kako je koeficijent rastao, rastao je i postotak ukupnih prihoda u odnosu na ukupne rashode pa su ukupni prihodi 2020. godine bili 209% veći od ukupnih rashoda te 2021. godine 236% veći.

Ekonomičnost poslovanja 2019. godine iznosi 1,93 što znači da je poduzeće na 1€ rashoda od prodaje ostvarilo 1,93% prihoda od prodaje, odnosno da su prihodi od prodaje 193% veći od rashoda od prodaje. 2020. godine koeficijent iznosi 2,24 što znači da je poduzeće ostvarilo 2,24€ prihoda od prodaje na 1€ rashod od prodaje, tj. da je prihod od prodaje za 224% veći od rashoda od prodaje, dok je isti koeficijent 2021. također rastao pa je na 1€ rashoda od prodaje poduzeće ostvarilo 2,34€ prihoda od prodaje te su prihodi od prodaje bili veći od rashoda od prodaje za 234%.

Ekonomičnost prodaje je 2019. godine iznosilo 9,64, 2020. 29,42 i 2021. 119,19. To pokazuje da je 2019. godine poduzeće na 1€ rashoda od prodaje ostvarilo 9,64€ prihoda od prodaje, u 2020. godini 29,42€ i u 2021. 119,19€ prihoda od prodaje.

Unutar pokazatelja ekonomičnosti financiranja, 2019. godine su financijski prihodi bili 590% veći od financijskih rashoda, odnosno poduzeće je na 1€ financijskih rashoda ostvarilo 5,90€ financijskih prihoda. 2020. godine je postotak financijskih prihoda u odnosu na financijske rashode pao te su financijski prihodi bili 50% manji od financijskih rashoda, odnosno poduzeće je na 1€ financijskih rashoda ostvarilo 0,50€ financijskih prihoda dok su 2021. godine financijski prihodi opet bili veći od financijskih rashoda i to za 1608%, odnosno poduzeće je na 1€ financijskih rashoda ostvarilo 16,08€ financijskih prihoda.

Ekonomičnost ostalih poslovnih aktivnosti jednak je 0 obzirom da poduzeće unutar računa dobiti i gubitka ostale prihode i ostale rashode.

7.5. Pokazatelji profitabilnosti

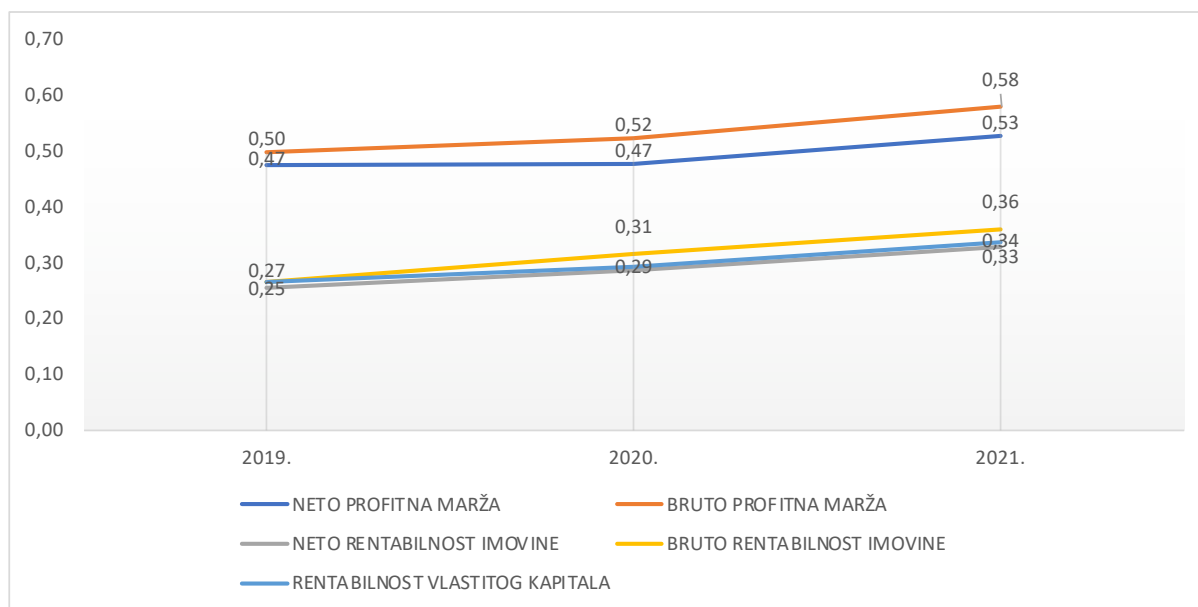
Tablicom 13 prikazani su omjeri pokazatelja profitabilnosti za poduzeće Mono d.o.o. za razdoblje od 2019. do 2021. godine.

Tablica 13 Omjeri pokazatelja profitabilnosti za poduzeće Mono d.o.o. za razdoblje 2019.-2021.

Pokazatelji profitabilnosti	2021.	2020.	2019.
NETO PROFITNA MARŽA	0,53	0,47	0,47
BRUTO PROFITNA MARŽA	0,58	0,52	0,50
NETO RENTABILNOST IMOVINE	0,33	0,29	0,25
BRUTO RENTABILNOST IMOVINE	0,36	0,31	0,27
RENTABILNOST VLASTITOG KAPITALA	0,34	0,29	0,27

Izvor: izrada autora prema podacima iz Fine

Peti, ujedno i zadnji, od analiziranih pokazatelja su pokazatelji profitabilnosti te su isti prikazani, pored omjera u tablici 12, i grafikonom 8 u vremenskom kretanju istih kroz promatrano razdoblje.

Grafikon 8 Kretanje pokazatelja profitabilnosti poduzeća Mono d.o.o.

Izvor: izrada autora prema podacima iz Fine

Promatrajući tablicu 13 i grafikon 8 može se vidjeti kako neto profitna marža i bruto profitna marža imaju malu razliku u iznosima, a to se dogodilo iz razloga što se za izračun neto profitne marže koristila dobit poslije oporezivanja, a za bruto profitnu maržu dobit prije oporezivanja te sami porez nije imao veliki iznos i iz tog razloga su ova pokazatelja sličnog iznosa. Neto profitna marža 2019. i 2020. godine iznosi 0,47 dok je 2021. taj iznos jednak 0,53 što znači da je u 2019. i 2020. godini da je 47% ukupnog prihoda poduzeće imali u neto dobiti, odnosno u 2021. godini 53% nakon oduzimanja troškova poreza. Bruto profitna marža je imala nešto veće koeficijente nego što je imala neto profitna marža, a to je upravo zbog ranije spomenutog poreza i gledajući dobit, u bruto profitnoj marži isti nije oduzet. Tako je 2019. godine bruto profitna marža iznosila 0,50, u 2020. godini ona je bila 0,52 i u 2021. godini 0,58 što znači da je 2019. 50% ukupnog prihoda iznosila bruto dobit, u 2020. godini 52% i u 2021. godini 58% bruto dobiti, odnosno dobit prije oduzimanja troškova poreza.

Kako profitna marža bilježi koliko je posto, od ukupnog prihoda, iznosila dobit, tako i rentabilnost imovine bilježi koliko je posto, od ukupne imovine, iznosila dobit (u neto

rentabilnosti imovine se gleda neto dobit, dok u bruto rentabilnosti imovine bruto dobit). Gledajući neto rentabilnost imovine, u 2019. godini iznos je bio 0,25, u 2020. godini 0,29 i u 2021. godini 0,33, odnosno u 2019. godini 25% ukupne imovine iznosila je neto dobit, u 2020. godini 29% i u 2021. godini 33%. Kako je bruto profitna marža bila malo veća od neto, tako je i bruto rentabilnost imovine malo veća od neto pa je tako bruto rentabilnost imovine 2019. godine bio 0,27. 2020. godine 0,31 i 2021. godine 0,36. Upravo ti koeficijenti govore kako je u 2019. godini 27% ukupne imovine iznosila bruto dobit, 2020. 27% i 2021. 36%.

Zadnji pokazatelj profitabilnosti jest rentabilnost vlastitog koeficijenta koji je 2019. godine bio veći od neto rentabilnosti imovine za 0,02, dok je u 2020. godini bio jednak netu rentabilnosti imovine i u 2021. godini ponovno veći za 0,01. 2019. i 2021. godina se može gledati kao dobra godina jer prikazuju kako je struktura izvora financiranja bila povoljna, odnosno da se vlasiti kapital iskorištavao na pravi način.

8. Zaključak

Analizom financijskih izvještaja proučeni su ključni aspekti uspješnosti i sigurnosti poslovanja poduzeća Mono d.o.o. za razdoblje od 2019. do 2021. godine te se ovim istraživanjem pridonosi se dubljem razumijevanju financijskog stanja i uspješnosti tvrtke, što može biti ključno za buduće odluke i strategije. U tom vremenskom okviru, poduzeće se suočilo s posebnim izazovima uzrokovanim globalnom pandemijom COVID-19, koja je posebno utjecala na poslovne aktivnosti tijekom 2020. godine. Unatoč tom izazovnom okruženju, poduzeće je uspjelo održati pozitivno poslovanje i zadržati profitabilnost i stabilnost, što predstavlja značajan uspjeh u uvjetima ekonomske nesigurnosti da poduzeće Mono d.o.o. ima sposobnosti prilagodbe i upravljanju rizicima u iznimno zahtjevnom okruženju.

Sve proučene analize i pokazatelji omogućili su duboko razumijevanje poslovanja poduzeća Mono d.o.o. tijekom navedenog razdoblja, ističući njegove uspješne aspekte kao i potencijalna područja za unapređenje te se dobiva snažan zaključak – poslovanje Mono d.o.o. tijekom analiziranog trogodišnjeg razdoblja bilježi kontinuirani rast i pozitivne tendencije. Financijski pokazatelji ukazuju na stabilnost i održivost poslovanja, s poboljšanjem likvidnosti, umjerenom razinom zaduženosti, tečajnim obrtom i uspješnom rentabilnošću.

Ovom temeljitom analizom financijskih izvještaja dobio se dublji uvid u uspješnost i stabilnost Mono d.o.o. tijekom analiziranog vremenskog okvira. Obzirom na pozitivne rezultate i kontinuirani rast, zaključak je da je poduzeće Mono d.o.o. uspješno upravljalo svojim resursima, ostvarujući zadovoljavajuće financijske rezultate. Ovi zaključci pružaju vrijedan okvir za daljnje strateško planiranje i donošenje poslovnih odluka kako bi poduzeće Mono d.o.o. očuvalo i dodatno unaprijedilo svoj položaj na tržištu računalnog programiranja.

Literatura

1. Bolfek, B., Stanić, M., Knežević, S. (N.d.) Vertikalna i horizontalna financijska analiza poslovanja tvrtke. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/file/126288> (Pristupljeno na: 13.08.2023.)
2. Delić, A. (2020) Financijska analiza. Dostupno na: http://www.efos.unios.hr/financiranje-poduzetnickog-pothvata/wp-content/uploads/sites/224/2013/04/8_financijski-pokazatelji.pdf (Pristupljeno na: 12.8.2023.)
3. FINA. (2018.) Godišnje izvješće za 2018. godinu, Mono d.o.o.: Godišnje izvješće za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. godine zajedno s Izvješćem neovisnog revizora. Dostupno na: <https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/pSubjektTrazi.do> (pristupljeno na: 20.06.2023.).
4. FINA. (2019.) Godišnje izvješće za 2019. godinu, Mono d.o.o.: Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. godine zajedno s Izvješćem neovisnog revizora. Dostupno na: <https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/pSubjektTrazi.do> (pristupljeno na: 20.06.2023.).
5. FINA. (2020.) Godišnje izvješće za 2020. godinu, Mono d.o.o.: Godišnje izvješće za godinu koja je završila 31. prosinca 2020. godine zajedno s Izvješćem neovisnog revizora. Dostupno na: <https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/pSubjektTrazi.do> (pristupljeno na: 20.06.2023.).
6. FINA. (2021.) Godišnje izvješće za 2021. godinu, Mono d.o.o.: Godišnje izvješće za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine zajedno s Izvješćem neovisnog revizora. Dostupno na: <https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/pSubjektTrazi.do> (pristupljeno na: 20.06.2023.).
7. Hadrović Zekić, Blaženka (2020). Pokazatelji aktivnosti. Nastavni materijal kolegija Analiza financijskih izvještaja. Neobjavljeno.
8. Hadrović Zekić, Blaženka (2020). Pokazatelji investiranja i ostali pokazatelji. Nastavni materijal kolegija Analiza financijskih izvještaja. Neobjavljeno.
9. Hadrović Zekić, Blaženka (2020). Pokazatelji poslovanja (omjeri) likvidnosti. Nastavni materijal kolegija Analiza financijskih izvještaja. Neobjavljeno.
10. Hadrović Zekić, Blaženka (2020). Pokazatelji zaduženosti, profitabilnosti i ekonomičnosti. Nastavni materijal kolegija Analiza financijskih izvještaja. Neobjavljeno.

11. Marić, S. (2022.). Analiza financijskih izvješća poduzeća Tvornice ulja Čepin d.d. za razdoblje od 2016. do 2019. Godine. Završni rad. Dostupno na: <https://zir.nsk.hr/islandora/object/efos%3A5177/datastream/PDF/view> (Pristupljeno na: 10.08.2023.)
12. Mono (2019.) Mono počinje graditi prvi poslovni objekt u IT parku Osijek. Dostupno na: <https://www.mono.hr/2019/12/23/Mono-pocinje-graditi-prvi-poslovni-objekt-u-IT-parku-Osijek/> (pristupljeno na: 10.08.2023.)
13. Mono (2023.) Mono is Celebrating - 20 Years of Success. Dostupno na: <https://mono.software/2023/04/18/mono-20th-anniversary/> (pristupljeno na: 11.08.2023.)
14. Mono (N.d.) URL: <https://mono.software/about/> (pristupljeno na: 10.08.2023.)
15. Osijek Software City, URL: <https://softwarecity.hr/o-projektu/> (pristupljeno na: 10.08.2023.)
16. Osijek Software City, URL: <https://softwarecity.hr/tvrtka/mono/> (pristupljeno na: 10.08.2023.)
17. Perčević, H. (N.d.) "Financijski izvještaji i elementi financijskih izvještavanja." Dostupno na: <https://www.efzg.unizg.hr/UserDocsImages/RAC/hpercevic/racunovodstvo/Financijski%20izvještaji.pdf> (pristupljeno na: 12.08.2023.)
18. Poslovni.hr (2023.) URL: <https://www.poslovni.hr/kompanije/veliki-uspjeh-osjecke-tvrtke-njemacki-div-possehl-postaje-strateski-partner-mona-4393149> (pristupljeno na: 12.08.2023.)
19. Profitiraj.hr (2011.) Obrtni kapital – što predstavlja i zašto nam je važan? Dostupno na: <https://profitiraj.hr/obrti-kapital---sto-predstavlja-i-zasto-nam-je-vazan/> (pristupljeno na: 15.08.2023.)
20. Šlibar, I. (2010.) Instrumenti i postupci analize financijskih izvještaja Računovodstvo i porez u praksi, URL: http://ss-strukovna-banajosipajelacica-sinj.skole.hr/upload/ss-strukovna-banajosipajelacica-sinj/newsattach/667/INSTRUMENTI_I_POSTUPCI.pdf (pristupljeno na: 10.08.2023.)
21. Tintor, Ž. (2020.). Analiza financijskih izvještaja u funkciji donošenja kvalitetnijih upravljačkih odluka. Zagreb: Retra d.o.o. za reviziju i poslovno savjetovanje u Zagrebu. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/file/347946> (pristupljeno na: 10.08.2023.)

22. Vukoja, B. (N.d.). Primjena analize financijskih izvješća pomoću ključnih financijskih pokazatelja kao temelj donošenja poslovnih odluka. Dostupno na: <http://revident.ba/public/files/primjena-analize-financijskih-izvjestaja-pomocu-kljucnih-financijskih-pokazatelja.pdf> (pristupljeno na: 10.08.2023.)
23. Žager K., Žager L. (1999.) Analiza financijskih izvještaja. Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika. (pristupljeno na: 12.08.2023.)

Popis tablica

Tablica 1 Bilanca poduzeća	21
Tablica 2 Horizontalna analiza bilance	22
Tablica 3 Horizontalna analiza bilance u relativnim iznosima	23
Tablica 4 Vertikalna analiza bilance	26
Tablica 5 Račun dobiti i gubitka	28
Tablica 6 Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka	29
Tablica 7 Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka	31
Tablica 8 Izvještaj o novčanim tokovima	33
Tablica 9 Omjeri pokazatelja likvidnosti	35
Tablica 10 Omjeri pokazatelja zaduženosti	37
Tablica 11 Omjeri pokazatelja aktivnosti	40
Tablica 12 Omjeri pokazatelja ekonomičnosti.....	42
Tablica 13 Omjeri pokazatelja profitabilnosti	43

Popis grafikona

Grafikon 1 Pokazatelji likvidnosti.....	35
Grafikon 2 Pokazatelji likvidnosti.....	36
Grafikon 3 Pokazatelji zaduženosti	38
Grafikon 4 Pokazatelji zaduženosti	39
Grafikon 5 Pokazatelji aktivnosti	40
Grafikon 6 Pokazatelji aktivnosti	41

Grafikon 7 Pokazatelji ekonomičnosti	42
Grafikon 8 Pokazatelji profitabilnosti	44